

SCHOOLGIDS

2025 - 2026

De Hoeksteen

Voorwoord

Voor u ligt de schoolgids van CBS De Hoeksteen. De gids is bedoeld voor ouders en/of verzorgers die hun kinderen op De Hoeksteen hebben en voor ouders en/of verzorgers van toekomstige leerlingen. Onze schoolgids geeft informatie over het onderwijs op De Hoeksteen. We maken duidelijk wat we belangrijk vinden en op welke wijze we ieder kind de mogelijkheid geven zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen. In de schoolgids kunt u ook lezen hoe we ouders en/of verzorgers bij de school betrekken en op de hoogte houden van de resultaten en activiteiten van de leerlingen. Waar verder in deze schoolgids wordt gesproken over ouders worden zowel ouders als verzorgers bedoeld.

Wij hopen u met deze schoolgids voldoende te informeren. Als u na het lezen van de schoolgids nog vragen heeft, zien wij die graag tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Namens het team

Eline Couperus
Directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord

Hoofdstuk 1: De school

1.1	Het ontstaan van de school	6
1.2	Identiteit van de school	6
1.3	Organisatie van de school	6
1.4	Groepsindeling	7
1.5	Groepsgrootte	8
1.6	De groepen	8
1.7	Uitstroomgegevens groep 8	8

Hoofdstuk 2: Missie en visie van de school

Hoofdstuk 3: De inhoud van het onderwijs

3.1	De verdeling van de lestijd	11
3.2	Het onderwijs in de groepen 1 en 2	11
3.2.1	Leskracht	12
3.2.2	Woordenschat	12
3.2.3	Vorbereidend lezen	12
3.2.4	Vorbereidend rekenen	13
3.2.5	Vorbereidend schrijven	13
3.2.6	De stickerclown	13
3.3	Het onderwijs in de groepen 3 t/m 8	13
3.3.1	Technisch lezen	13
3.3.2	Begrijpend lezen	14
3.3.3	Spelling	14
3.3.4	Rekenen	15
3.3.5	Schrijven	15
3.3.6	Leskracht	16
3.4	Verkeer	16
3.5	Sociaal-emotionele ontwikkeling	16
3.6	Gezonde school	17
3.7	Engels	17
3.8	Creatieve vakken	17
3.9	Bewegingsonderwijs	18
3.10	Huiswerk	18
3.11	Rapportage	18
3.12	Kindgesprekken	18
3.13	Cultuur	18
3.14	Muziek	18
3.15	Schooltuin	19
3.16	Talentatelier	19
3.17	Sparen voor anderen	19
3.18	Schoolsport	19
3.19	Sportdag	19
3.20	Schoolreis en schoolkamp	19
3.21	Fietscontrole	20
3.22	Streetwise	20

Hoofdstuk 4: Passend onderwijs		
4.1	Passend onderwijs	21
4.2	Inclusief onderwijs	21
4.3	Handelingsgericht werken	21
4.4	Leerlingvolgsysteem	22
4.5	Begeleiding van meerbegaafde leerlingen	22
	4.5.1 Versnellen	22
4.6	Overgang van groep 2 naar 3	23
4.7	Basisondersteuning en extra ondersteuning	23
4.8	Ontwikkelingsperspectief (OPP)	24
4.9	Dyslexieprotocol	24
	4.9.1 Inleiding	24
	4.9.2 Wat is dyslexie?	24
	4.9.3 Het signaleren van dyslexie	24
	4.9.4 Dyslexieonderzoek	24
	4.9.5 Gevolgen van een dyslexieverklaring	25
	4.9.6 Hulpmiddelen	25
4.10	Dyscalculieprotocol	26
	4.10.1 Inleiding	26
	4.10.2 Wat is dyscalculie	26
	4.10.3 Het signaleren van dyscalculie	26
	4.10.4 Dyscalculieonderzoek	26
	4.10.5 Gevolgen van dyscalculieonderzoek	27
	4.10.6 Hulpmiddelen	27
Hoofdstuk 5: De kwaliteit van het onderwijs		
5.1	De onderwijsmethoden	28
5.2	De onderwijskundige aanpak	28
5.3	Het leerlingvolgsysteem: de tussenopbrengsten	28
Hoofdstuk 6: Aannee, schorsing, verwijdering en pestprotocol		
6.1	Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften	30
6.2	Aanneebeleid	30
6.3	Schorsing en verwijdering	30
6.4	Pestprotocol	30
	6.4.1 Plagen of pesten	30
	6.4.2 De Kanjerafspraken	31
	6.4.3 Preventie	31
	6.4.4 Aanpak	32
	6.4.5 Gele en rode kaart	33
	6.4.6 Samenwerking school en ouders	33
6.5	Social media protocol	34
	6.5.1 Inleiding	34
	6.5.2 Social media regels in de school	34
	6.5.3 Hoe te handelen bij digitaal pesten	34
	6.5.4 Lessen over social media	35
Hoofdstuk 7: Schoolveiligheid		
7.1	Veiligheid op school	36
7.2	Vertrouwenspersoon	36

Hoofdstuk 8: De ouders

8.1	Oudercontacten	37
	8.1.1 Afstemmingsgesprekken	37
	8.1.2 Ouder/kindgesprekken	37
	8.1.3 Inloophmoment	37
	8.1.4 Gewoon binnenlopen!	37
8.2	Informatievoorziening	38
	8.2.1 Nieuwsbrief	38
	8.2.2 Website	38
8.3	Parnassys en Parro	38
8.4	Gescheiden ouders	38

Hoofdstuk 9: Praktische zaken

9.1	Schooltijden	39
9.2	Afwezigheid van leerlingen	39
9.3	Afwezigheid leerkracht	39
9.4	Schoolvakanties en studiedagen	39
9.5	Verlofregelingen	40
	9.5.1 Verlofregeling voor de leerlingen	40
	9.5.2 Richtlijnen voor het toekennen van vakantie en verlof	40
9.6	Medisch protocol	41
9.7	Allergie/dieetformulier	42
9.8	Leerlingdossiers	42
9.9	Parkeerbeleid	43
9.10	Schoolverzekering	43
9.11	Zorg voor het milieu	43
9.12	Verjaardagen	43
9.13	Pauzehap	44
9.14	Gymkleding	44
9.15	Gymnastiekrooster	44
9.16	Telefoons	44
9.17	Schoolfotograaf	44
9.18	Avondvierdaagse	44
9.19	Huisdieren	44
9.20	Luizen	44
9.21	Uitnodigingen en kerstkaarten	45
9.22	School en kerk	45
9.23	Sponsoring	45

Hoofdstuk 10: Ouderhulp

10.1	Medezeggenschapsraad	46
10.2	Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad	46
10.3	Ouderraad	46
10.4	Leerlingenraad	46
10.5	Klassenouders	47

Hoofdstuk 11: Contacten

11.1	Stichting CBO Zeist e.o.	48
11.2	Jeugdgezondheidszorg (GGD)	48
	11.2.1 Gezondheidsonderzoeken	49

11.2.2	Spreekuur jeugdarts/jeugdverpleegkundige	49
11.2.3	Inloopspreekuur (0-12 jaar)	49
11.2.4	Telefonisch spreekuur voor opvoed- en gezondheidsvragen	49
11.3	Centrum voor Jeugd en Gezin	49
11.4	Stichting Leerkansen Zeist	49
11.5	Voortgezet onderwijs	50
11.6	Een andere school	50
11.7	Marnix Academie	50
11.8	ROC's	50
Hoofdstuk 12: Voorschoolse, tussenschoolse en buitenschoolse opvang		
12.1	Voorschoolse opvang	51
12.2	Buitenschoolse opvang	51
Hoofdstuk 13: Klachtenregeling		52
Bijlage 1: Gedragscode		54
Bijlage 2: Warmteprotocol		60
Bijlage 3: Adreslijst		61

Hoofdstuk 1: De school

1.1 Het ontstaan van de school

Lagere school De Slotlaanschool sloot op 29 maart 1985 na ruim 120 jaar haar deuren. Samen met kleuterschool De Eerste Stap verhuisde zij naar de nieuwe school De Hoeksteen op de hoek van de Torenlaan/Jagerlaan. In het voorjaar van 1985 opende Christelijke Basisschool De Hoeksteen haar deuren aan de Jagerlaan in het centrum van Zeist.

1.2 Identiteit van de school

Wij bieden christelijk geïnspireerd onderwijs. We staan open voor iedereen die zich kan vinden in onze levensbeschouwing en manier van werken. We willen ruimte bieden aan ieder individu en respect hebben voor ieders mening en inbreng. Dit wordt zichtbaar in de omgang met elkaar, in de taal die gesproken wordt en in de sfeer die heerst op school. Als inspiratiebron wordt er vanaf groep 1 met de methode "Trefwoord" gewerkt. Deze methode behandelt verhalen uit de Bijbel, maar ook andere godsdiensten en verhalen uit het dagelijks leven.

1.3 Organisatie van de school

Het managementteam van De Hoeksteen geeft leiding aan de school en bestaat uit de volgende personen:

Eline Couperus	Directeur maandag dinsdag, donderdag en vrijdag elinecouperus@hs.cbozeist.nl
Marianne van Harten	Teamleider groepen 1/2 maandag, donderdag en vrijdag mariannevanharten@hs.cbozeist.nl
Chantal Verbeek	Teamleider groep 3 t/m 5 maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag chantalvandekraats@hs.cbozeist.nl
Arthur Verbeek	Teamleider groep 6 t/m 8 dinsdag t/m vrijdag arthurverbeek@hs.cbozeist.nl

1.4 Groepsindeling

Groep 1/2 a	Annet van de Stadt maandag t/m donderdag Geja Achterberg vrijdagmorgen
Groep 1/2 b	Marianne van Harten maandag en donderdag Simone Ploeg dinsdag, woensdag en vrijdagmorgen
Groep 3	Phebe Bartels maandag t/m vrijdagmorgen
Groep 4	Chantal Verbeek maandag t/m woensdag vacature donderdag en vrijdagmorgen
Groep 5	Loes Schipper maandag t/m vrijdag
Groep 6	Astrid de Ridder maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag Arthur Verbeek woensdag
Groep 7	Jasmijn Lohuis maandag t/m vrijdag
Groep 8	Gea Adriaansen maandag, woensdag t/m vrijdag Arthur Verbeek dinsdag

Daarnaast wordt het team ondersteund door vakleerkrachten en onderwijsondersteunend personeel:

Bewegingsonderwijs	Marijn Nijland maandag en vrijdag
ICT	Arthur Verbeek donderdag
Leerkrachtondersteuner/ muziek/dans/toneel	Esther van Westrenen maandag, dinsdag en donderdag
Onderwijsassistente	Naomi van Raamsdonk maandag t/m vrijdagmorgen
Onderwijsassistente	Jannine Manschot maandag t/m vrijdag
Onderwijsassistente	Lisanne de Wit maandag t/m woensdag en vrijdagmorgen
Administratief medewerkster	Wilma Mochel maandagmorgen en vrijdagmorgen secretariaat@hs.cbozeist.nl
Conciërge	Rob van Someren donderdag en vrijdag

1.5 Groepsgrootte

We streven naar een gemiddelde groepsgrootte van 30 leerlingen. Bij voorkeur wordt vanaf groep 3 de samenstelling van de groepen niet meer veranderd.

Bij een aanvraag voor tussentijdse instroom wordt bekeken of een leerling kan worden toegelaten. Dan is het aantal leerlingen binnen een groep niet alles bepalend, maar kunnen ook andere factoren meespelen. Als er in een groep bijvoorbeeld een aantal leerlingen zit met leerproblemen en/of gedragsproblemen, kan het zijn dat een leerling niet aangenomen wordt.

1.6 De groepen

In de onderbouw van De Hoeksteen wordt gewerkt met 1/2 combinaties. Vanaf groep 3 zijn de groepen ingedeeld in jaarklassen. Daarnaast wordt er bij diverse vakken een aantal maal per week groepsdoorbrekend gewerkt. Dan krijgen de leerlingen instructie en oefening op hun eigen niveau.

1.7 Uitstroomgegevens groep 8

	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
vwo	4	7	5	6	7
havo/vwo	5	6	9	6	7
havo	6	3	2	6	4
tl/havo	7	3	5	2	3
tl	3	5	5	6	
kader/tl		2			2
kader	2	2	1	4	3
kader met lwoo					
basis/kader		1			
basis	1				
basis met lwoo			1		

Sinds 2024 wordt in februari door groep 8 de doorstroomtoets gemaakt. De gemiddelde resultaten de afgelopen drie jaar waren hierop als volgt:

1F behaald: 98%   vergelijkbare scholen: 95,2%   signaleringswaarde inspectie: 85%
1S/2F behaald: 62%   vergelijkbare scholen: 55,3%   signaleringswaarde inspectie: 43,5%

Onze ambities op de doorstroomtoets waren van tevoren als volgt:

1F behaald: 97%
1S/2F behaald: 55%

Hoofdstuk 2: Missie en visie van de school

De Hoeksteen is een christelijke basisschool in het centrum van Zeist, die unit onderwijs biedt. De school wordt voornamelijk bezocht door leerlingen, die in het centrum en de directe omgeving hiervan wonen. De school telt ongeveer 205 leerlingen verdeeld over 8 groepen. We zijn een overzichtelijke school en iedereen kent elkaar.

Missie:

Wij bieden kwalitatief goed onderwijs op maat en zetten ons samen met ouders en kinderen tot het uiterste in om de kwaliteiten van kinderen te ontwikkelen, zodat zij hiermee hun plek kunnen vinden in de dynamische samenleving.

Motto:

Ieder kind telt en mag er zijn!

Visie:

- Onze basis is christelijk geïnspireerd onderwijs.
- We werken op CBS De Hoeksteen ontwikkelingsgericht en in units: unit 1-2, unit 3-4-5 en unit 6-7-8. Dit heeft de volgende voordelen:
  - Het geeft mogelijkheden tot een flexibele groepsindeling vanuit basisgroepen (per leerjaar), waardoor we beter in kunnen spelen op verschillen tussen kinderen;
  - Het onderwijs kan beter aansluiten bij het niveau van het kind.
  - Kinderen leren van en met elkaar, doordat kinderen van verschillende leeftijden samen leren en werken.
  - Leerkrachten werken samen en maken gebruik van elkaars expertise en kwaliteiten. Dit komt het onderwijs ten goede, omdat er een gedeelde verantwoordelijkheid is voor een grotere groep kinderen;
- In alle groepen wordt thematisch en onderzoekend geleerd.
- Wij vinden het belangrijk dat kinderen hun eigen kwaliteiten ontdekken en ontwikkelen.
- De kinderen zijn eigenaar van hun ontwikkeling. We werken hiervoor met verschillende portfolio's vanaf groep 1.
- We leren kinderen oplossingsgericht te handelen en maken daarbij gebruik van de Kanjertraining.
- Wij vinden open en korte communicatielijnen met kinderen en ouders belangrijk.
- Wij vinden creatieve en lichamelijke ontwikkeling belangrijk. Vanaf groep 1 zetten we voor gym een vakleerkracht in en voor muziek, dans en toneel een creatieve onderwijsassistente.
- We geven vanaf groep 5 Engels.
- We geven extra begeleiding aan kinderen die moeite hebben met de Nederlandse taal.
- Wij vinden een gezonde leefstijl belangrijk. Zo hebben wij bijvoorbeeld vier fruitdagen per week.

Kernwaarden:

- **Vertrouwen**
We hebben vertrouwen in ieder kind en in zijn of haar mogelijkheden. We leren kinderen te geloven in hun eigen goedheid en die van de ander. Kinderen leren, ontdekken en ontwikkelen zich in vertrouwen en daarmee werken we aan het zelfvertrouwen van de kinderen.
- **Samenwerken**
Samen kunnen en weten we meer dan alleen. Dat geldt voor kinderen en onderwijsprofessionals. Dat geven we de kinderen mee en leven we voor.
- **Eigenaarschap**
Kinderen zijn zich bewust van hun eigen leerproces en zijn actief betrokken bij hun eigen

leerproces. Ze zijn zich ervan bewust welke stappen ze daarin kunnen zetten, kunnen zelf evalueren op hun eigen leren, hun vooruitgang zien en hun eigen doelen stellen.

- **Oplossingsgericht**
Samen met de kinderen gaan we op zoek naar oplossingen en we leren kinderen zoveel mogelijk problemen zelf op te lossen.
- **Vernieuwend**
We houden van ontwikkeling en kijken over grenzen heen. Vanuit onze verantwoordelijkheid om goed onderwijs te bieden, zoeken we constant naar goede oplossingen.

Hoofdstuk 3: De inhoud van het onderwijs

In dit hoofdstuk wordt beschreven wat de kinderen leren. De vakken taal, lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen vormen de kern van ons onderwijs. Zij zijn de basis voor elke andere ontwikkeling.

3.1 De verdeling van de lestijd

Hieronder vindt u een urentabel aan waarin wordt aangegeven hoeveel tijd er in een leerjaar aan een vak besteed wordt. De tijden in de tabellen worden weergegeven in uren en minuten per week.

Leerstofgebied	Groep 1/2	Groep 3	Groep 4	Groep 5	Groep 6	Groep 7	Groep 8
Levensbeschouwing	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15
Nederlandse taal	4.50	3.00	3.45	3.45	6.15	5.45	5.45
Technisch lezen		4.30	5.00	4.50	2.15	2.15	2.30
Begrijpend lezen				2.00	1.45	1.45	1.45
Rekenen	1.35	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00
Schrijven	0.30	2.15	1.00	1.00	0.30	0.30	0.30
Wereldoriëntatie	0.40	2.00	2.30	2.10	3.00	2.15	2.15
Engels				0.30	0.30	1,00	0.45
Verkeer	0.15	0.25	0.30	0.30	0.30	0.30	
Sociaal-emotionele vorming	0.35	1.00	1.00	1.00	1.00	1.20	1.50
Bewegingsonderwijs	5.10	1.20	1.30	1.30	1.30	1.40	1.40
Creatieve vakken		1.30	0.45	0.45	0.45	1.00	1.00
Muziek	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
Expressie/werken met ontwikkelingsmateriaal	7.25						
Ochtendpauze	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15	1.15
Totaal	24	24	24	26	26	26	26

3.2 Het onderwijs in de groepen 1 en 2

Het werken in groep 1 en 2 gebeurt vanuit de kring. Bijna ieder dagdeel begint en eindigt in de kring. Tussen deze momenten worden diverse mogelijkheden van “spelend leren” aangeboden.

Een eerste voorwaarde is echter dat het kind zich prettig voelt op school. Daar is allereerst veel aandacht voor. Als het kind gewend is aan de schoolgewoontes en regelmaat, kan het tot leren komen. De taak van ons is om op een speelse manier die dingen aan te bieden waarmee het kind nieuwe

ervaringen opdoet. Al spelend vergroot het kind zijn vaardigheden, die weer voorwaarden zijn voor de verdere ontwikkeling. Het “spelend leren” gebeurt aan tafels, in de hoeken, in de speelzaal, op de gang, in de kring en op het plein. Daarnaast wordt het zelfstandig werken gestimuleerd en verder ontwikkeld. Spelenderwijs wordt een basis gelegd voor het latere reken-, taal- en leesonderwijs. Er wordt gezorgd voor uitdagend materiaal, waarmee de kleuters kunnen leren, zoals rekenspelletjes, lotto's en puzzels. Ook wordt er dagelijks groepsdoorbrekend gewerkt, waarbij kinderen dan bijvoorbeeld kiezen voor een hoek in een ander lokaal van groep 1/2. Zo staat er niet in alle lokalen een zandtafel. Als kinderen dit graag willen doen, gaan ze dus spelen in het lokaal waar de zandtafel staat.

Het plezier in taal wordt gestimuleerd door middel van kringgesprekken, taalspelletjes, voorlezen en vertellen over allerlei onderwerpen. De kinderen breiden hun woordenschat uit en leren in goede zinnen te spreken. Het voorbereidend rekenen verloopt eveneens via een speelse aanpak, zowel in de hoeken als met diverse spel- en kringactiviteiten. Voor de ontwikkeling van de motoriek worden o.a. activiteiten in de gymzaal onder leiding van een (vak)leerkracht gedaan. Veel activiteiten in groep 1 en 2 dienen meer dan één doel en omvatten meer dan één vakgebied. Wie speelt in de poppenhoek, is ook bezig met taalontwikkeling. Wie speelt met een lotto, leert ook getallen of kleuren.

3.2.1 Leskracht

We werken in de groepen 1/2 vanuit thema's en maken daarbij gebruik van 'Kleuterstof' van Leskracht. Leskracht is een thematische aanpak waarbij onderzoekend en ontwerpend spelen centraal staat. Met een verhalend ontwerp halen we een stukje van de wereld de klas binnen. Thema's als 'mijn stad/dorp', 'samenleven' of 'ontwerpen en maken' komen aan de orde. Natuurlijk komen ook de bekende thema's zoals de seizoenen en feesten hierbij aan bod. Er is veel ruimte voor fantasie, omdat dit voor het jonge kind een manier is om nieuwe dingen te onderzoeken en zich op creatieve wijze te ontwikkelen.

3.2.2 Woordenschat

We werken met de methode LOGO 3000 om de woordenschat van de kinderen uit te breiden. Deze methode biedt aantrekkelijk materiaal om de woordenschat van jonge kinderen op een natuurlijke manier snel en speels uit te breiden.

3.2.3 Voorbereidend lezen

In groep 1 en 2 besteden we structureel aandacht aan het fonemisch bewustzijn. Er wordt gewerkt met de zogenaamde klankkast aan de hand van een prentenboek. De klankkast bestaat uit allerlei laatjes

waarin opdrachten liggen. Voorbeelden van opdrachten zijn het herkennen van woorden in zinnen, het herkennen van letters of woordgroepen in woorden en het koppelen van letters aan klanken. Ook wordt er aan de hand van het prentenboek gewerkt aan andere aspecten van de taal zoals de verhaalopbouw en de woordenschatontwikkeling. Met kinderen die moeite hebben met letters en klanken wordt er extra geoefend in de zogenaamde kleine kring. Op deze manier signaleert de leerkracht eventuele risicoleerlingen zo vroeg mogelijk en kan er op tijd de benodigde hulp worden gegeven. Hierdoor zal de overgang naar groep 3 soepeler verlopen.

3.2.4 Voorbereidend rekenen

We werken in de kleutergroepen aan de hand van rekendoelen. Hiervoor zetten we veel verschillende materialen in, vaak passend bij het thema. Iedere week wordt er een aantal lessen gegeven. De onderdelen die in groep 1 en 2 aan bod komen zijn o.a.:

- kunnen opzeggen van de telrij t/m 10/20 en terugtellen
- verkort kunnen tellen met sprongen van 2
- vergelijken van hoeveelheden
- kunnen herkennen van kleine hoeveelheden in één oogopslag
- buurtgetallen t/m 10/20 kunnen benoemen
- kunnen herkennen en (schrijven) van de cijfersymbolen t/m 10
- kunnen meten van lengte, omtrek en oppervlakte
- dagen van de week kunnen benoemen
- gebeurtenissen in volgorde kunnen leggen en uitleggen
- kunnen nabouwen van bouwsels
- vormen kunnen herkennen, benoemen, sorteren en vergelijken
- meetkundige patronen (mozaïek, kralensnoer, slingers) kunnen namaken en voortzetten.

De activiteiten komen, naast de kring, ook bij andere werkvormen aan de orde, zoals door het gebruik van prentenboeken, kringgesprekken, liedjes en gedichtjes, door te werken met ontwikkelingsmateriaal en werken in de hoeken en te spelen op het schoolplein, in de speelzaal en aan tafel.

3.2.5 Voorbereidend schrijven

We besteden veel aandacht aan de pengreep en de schrijfhouding. Het kind wordt geleerd het potlood met wijsvinger en duim vast te houden en het te ondersteunen met de middelvinger. Ze moeten met hun beide voeten op de grond en met hun buik vlak voor de tafelrand zitten. De methode Krullebol gebruiken wij als inspiratiebron voor onze lessen voorbereidend schrijven.

3.2.6 De stickerclown

Tussen iedere vakantie krijgen de kinderen een zogenaamd stickerclownboekje. Hierin staan 10 opdrachten met ontwikkelingsmateriaal die passen bij de ontwikkeling van het kind. Daarnaast zijn er mogelijkheden om een zelfgekozen opdracht uit het boekje nog eens te herhalen. Voor iedere opdracht die is uitgevoerd, mag het kind een sticker plakken. Hierbij staat de opmerking of de opdracht zelfstandig, met hulp of op een aangepast niveau is gemaakt. Na iedere opdracht geeft het kind in het boekje aan of hij/zij de opdracht moeilijk of makkelijk vond. Als alle opdrachten zijn gemaakt, gaat het boekje in het rekenportfolio.

3.3 Het onderwijs in de groepen 3 t/m 8

3.3.1 Technisch lezen

In groep 3 wordt er gewerkt met de methode Veilig Leren Lezen. Het merendeel van de kinderen krijgt de basisstof aangeboden. Kinderen die achterblijven, krijgen extra instructie en extra oefentijd.

Kinderen die al verder zijn, krijgen uitdagend en verdiepend materiaal aangeboden. Ons doel is dat vrijwel alle kinderen eind groep 3 AVI-E3 beheersen.

In groep 4 wordt de leesontwikkeling voortgezet met de methode “Estafette”. Het merendeel van de kinderen krijgt de basisstof aangeboden. Kinderen die achterblijven, krijgen extra instructie en extra

oefentijd. Kinderen die al verder zijn, krijgen uitdagend en verdiepend materiaal aangeboden, de zogenaamde Estafetteloper. Deze werkwijze wordt voortgezet in groep 5 en ons doel is dat begin groep 6 vrijwel alle kinderen over voldoende leesniveau beschikken.

Vanaf groep 6 is het belangrijk dat het lezen onderhouden wordt. Dat betekent dat er nog iedere dag in de groep gelezen wordt om eventuele terugval te voorkomen.

Daarnaast wordt er ook regelmatig aandacht besteed aan de leesmotivatie van kinderen. Zo leest de leerkracht veel voor, doen we mee aan de Kinderboekenweek, maken en presenteren de kinderen hun eigen boekendoos en wordt er meegedaan aan de Nationale Voorleeswedstrijd.

3.3.2 Begrijpend lezen

Om begrijpend te kunnen lezen, moet je vlot kunnen lezen. Daarom besteden we in groep 3 en 4 vooral aandacht aan het technisch leesniveau. Vanaf groep 5 starten we met begrijpend lezen.

Naast vlot kunnen lezen zijn ook de woordenschat en actief lezen belangrijk voor het begrijpend lezen. Kinderen leren begrijpend te lezen door een goede instructie van de leerkracht. De kinderen moeten leren hoe ze een tekst kunnen begrijpen. Daarom fungeert de leerkracht in de lessen begrijpend lezen als hardop denkend rolmodel. Hardop denkend leert de leerkracht de kinderen wat ze moeten doen als ze een tekst niet begrijpen, zoals:

- Aanpassen van de leessnelheid;
- Doorlezen/herlezen/het woord uit elkaar halen;
- Opzoeken (voorspellen) van de betekenis van een woord;
- Verder lezen;
- Nagaan of je de tekst hebt begrepen.

Kinderen die moeite hebben met begrijpend lezers zitten in de instructiegroep en nemen samen met de leerkracht de tekst en de opdrachten door. De andere kinderen werken in twee- of drietallen. Deze kinderen denken hardop en lezen samen actief de tekst en maken de opdrachten. Voor de kinderen is de leerkracht in eerste instantie model, later is hij meer een begeleider. Voor de zwakkere begrijpend lezers blijft hij model.

We maken gebruik van de interactieve methode “Nieuwsbegrip”. De leerlingen krijgen wekelijks teksten en opdrachten aan de hand van het actuele nieuws. Er is iedere week een basisles en een XL-les. De XL-les is een digitale les en tijdens deze les komen verschillende soorten teksten aan de orde. Daarnaast wordt er aandacht besteed aan de woordenschatontwikkeling.

De lessen worden groepsdoorbrekend aangeboden en sluiten aan bij het niveau van het kind. Dit bepalen we op basis van de toetsscores van de kinderen op de methodegebonden en methode-onafhankelijke toetsen. Kinderen lezen een A- of een B-tekst en kinderen die echt al verder zijn krijgen de C-tekst aangeboden.

3.3.3 Spelling

Spelling is voornamelijk een auditief gebeuren. Dat wil zeggen dat dit vooral met het gehoor gebeurt. De kinderen horen een woord. Voordat ze dit woord opschrijven, analyseren ze het woord. Dit doen ze door het woord op te delen in zogenaamde klankgroepen. Daarna bekijken ze welke spellingregels zij moeten toepassen. Hoe langer een woord, hoe meer spellingregels de kinderen moeten toepassen. We besteden veel aandacht aan welke klank je aan het eind van een klankgroep hoort en welke spellingregel er dan van toepassing is.

In groepen 3 t/m 8 wordt gewerkt met de methode “Staal”. Er wordt in de lessen aandacht besteed aan de volgende onderdelen:

- spelling
- werkwoordspelling
- grammatica

De kinderen leren een nieuwe categorie per week. Daarnaast worden de oude categorieën herhaald. Werkwoordspelling komt in Staal vroeg aan bod. Al in groep 4 wordt het werkwoord besproken. Vanaf groep 6 start Staal echt met werkwoordspelling en wordt er gebruikgemaakt van het werkwoordschema. Elke derde les in de week is een grammaticales.

Het goed voordoen (modeling) is belangrijk. Goede instructie voorkomt fouten. De spellinglessen bestaan voor het grootste deel uit directe instructie. Hierin speelt de leerkracht een belangrijke rol. Naast goede instructies is herhaling ook heel belangrijk. Daarom begint elke spellingles met het kort opfrissen van alle eerder geleerde spellingcategorieën en grammatica-onderdelen. Door het vele herhalen blijft de kennis actueel. Ieder blok duurt vier weken en heeft altijd dezelfde opbouw. In week 1, 2 en 3 wordt nieuwe leerstof aangeboden en eerder geleerde stof herhaald. In week 3 wordt er een toets afgenomen en in week 4 worden leerstofonderdelen herhaald. Per week zijn er vier lessen: drie spellinglessen en één les grammatica.

3.3.4 Rekenen

We werken in alle groepen aan de hand van leerdoelen die de kinderen in een leerjaar moeten halen. Elke week komen er verschillende doelen aan bod die gedurende het jaar herhaald worden. We werken in 5 periodes. Elke periode duurt 7 weken. Week 1 t/m 6 van een periode zijn voor het instrueren en oefenen van nieuwe doelen of het herhalen van doelen die al eerder aan de orde zijn geweest. Week 7 is een herhalingsweek. In de herhalingsweek kijken we wat de kinderen nog lastig vinden en wat er dus extra geoefend moet worden. Deze laatste week nemen we een toets af om te bekijken wat de kinderen geleerd hebben en aan welke doelen we in een volgende periode nog extra aandacht moeten besteden.

Elke week komen er, aan de hand van het rekendagboek, verschillende doelen aan bod die gedurende het jaar herhaald worden. Dit rekendagboek wordt op maandag besproken en door de kinderen ingevuld. De kinderen geven op het rekendagboek aan hoe goed ze het doel denken te beheersen. Beheersen ze dit onderdeel al goed of vinden ze het nog moeilijk?

Gedurende de week zijn er verschillende instructie- en verwerkingsmomenten. De kinderen werken aan de rekendoelen door middel van betekenisvolle activiteiten of verwerkingsbladen. Aan het einde van de week worden de doelen geëvalueerd. De kinderen laten dan in hun rekendagboek zien hoever ze zijn in hun ontwikkeling met betrekking tot de doelen. De rekendagboeken verzamelen we in een portfolio. Het portfolio gaat na elke periode mee naar huis.

Naast de reguliere lesstof is er ook ruimte voor extra instructie of verdieping. De kinderen die bepaalde doelen lastig vinden krijgen dan tijd en ruimte om extra te oefenen met de leerkracht. De kinderen die de doelen al goed beheersen worden met verrijkingsmateriaal uitgedaagd.

Vanaf groep 4 wordt er groepsdoorbrekend gewerkt, omdat we dan meer aan willen sluiten bij het niveau van het kind. Dit betekent dat sommige kinderen in een andere groep gaan rekenen, omdat ze meer of minder moeite hebben met rekenen. Op woensdag komen de kinderen die minder moeite met rekenen hebben allemaal bij elkaar in een groep en dan doen ze een of meerdere verdiepingsactiviteiten met elkaar.

3.3.5. Schrijven

Er wordt in groep 3 en 4 gewerkt met de methode Pennenstreken en in groep 5 t/m 8 met Handschrift. Vanaf groep 3 leren de kinderen de schrijfletters en in groep 4 worden de hoofdletters aangeleerd. In de volgende groepen wordt er geoefend en is er ook aandacht voor creatief gebruik van schrijven. In groep 4 krijgen de kinderen na de kerstvakantie van school een goede pen. Deze pen bevordert de ontwikkeling van een goed handschrift en een goede schrijfhouding. Deze pen gaat mee naar de volgende groepen. Wanneer een kind de pen kwijt is of kapot heeft gemaakt, moet hij zelf voor een nieuwe pen zorgen. De vullingen krijgen de kinderen van school.

In groep 7 leren de kinderen typen. Dit gebeurt voor een deel op school en voor een deel thuis. Hierbij maken we gebruik van het programma TypeWorld.

3.3.6 Leskracht

De vakken taal, aardrijkskunde, geschiedenis, burgerschap en natuur en techniek worden geïntegreerd aangeboden. Met Leskracht werken we projectmatig op basis van thema's, die aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen. Leskracht weet hoe verschillend kinderen zijn en daarom zijn de leeromgevingen zo ingericht dat er voor ieder kind iets te kiezen is waar het mee aan de slag kan. Eigenaarschap en zelf keuzes maken zorgen voor een positieve motivatie en stimuleren de ontwikkeling van talent.

In groep 3 t/m 5 wordt met De Regenboog Wereldkist gewerkt en in groep 6 t/m 8 met de Spectrumbox.

Regenboog Wereldkist

Met De Regenboog Wereldkist werk je samen aan projecten voor onderzoekend en ondernemend leren in de middenbouw. Met inzet van de Regenboog Wereldkist worden de vier domeinen (Mens en Samenleving, Natuur en Techniek, Ruimte en Tijd) van "Oriëntatie op jezelf en de wereld" aangeboden. Leren leren, eigen- en groepsverantwoordelijkheid, organiseren, vaardigheidsontwikkeling, ervaring opdoen, samenwerken vanuit gedragsverandering, de randvoorwaarden van coöperatief leren, meervoudige intelligenties, communiceren, eigenaarschap, reflecteren en presenteren zijn opgenomen in de Regenboog Wereldkist. Kinderen worden aangespoord om kritisch te denken, onderzoeksvragen te stellen en vaardigheden te ontwikkelen die binnen alle leergebieden van belang zijn.

Spectrumbox

De Spectrumbox is een box waarin van alles in zit om leerlingen vanuit hun eigen wereld en beleving te sturen op het gebied van persoonsvorming, talentontwikkeling en coöperatief leren. Met de Spectrumbox werk je samen aan projecten voor onderzoekend en ondernemend leren in de bovenbouw. Met de inzet van de Spectrumbox worden alle vier de domeinen (Mens en Samenleving, Natuur en Techniek, Ruimte en Tijd) van "Oriëntatie op jezelf en de wereld" aangeboden. Leerlingen worden aangespoord om kritisch te denken, vragen te stellen en vaardigheden te ontwikkelen die binnen alle leergebieden van belang zijn.

3.4 Verkeer

In groep 1 t/m 3 wordt verkeer, verwerkt in thema's, vooral praktisch aangeboden. Vanaf groep 4 wordt er gebruik gemaakt van de uitgaven van de stichting Veilig Verkeer Nederland, zoals "Op voeten en fietsen" en de "Jeugdverkeerskrant". In groep 7 nemen de kinderen deel aan het theoretisch en praktisch verkeersexamen.

3.5 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Naast de cognitieve ontwikkeling vinden we het ook heel belangrijk dat de kinderen zich in sociaal-emotioneel opzicht evenwichtig ontwikkelen. Daarom geven we in alle groepen de Kanjertraining. Het belangrijkste doel van de Kanjertraining op school is de sfeer in de klas goed te houden (preventief) of te verbeteren (curatief).

Subdoelen zijn:

- Bevordering van vertrouwen en veiligheid in de klas;
- Versterking van sociale vaardigheden bij leerlingen;
- Beheersing door leerlingen van verschillende oplossingsstrategieën in conflicten;
- Bewustwording van eigenheid bij de leerlingen: Ik doe mij niet anders voor dan ik werkelijk ben;
- Verantwoordelijkheid nemen;
- Bevordering burgerschap en sociale integratie.

Het is een trainingsprogramma waarin veel ruimte is voor de autonomie van het kind. De ervaring leert dat nagenoeg alle kinderen zich autonoom en authentiek willen ontwikkelen op een positieve manier. Daarbij is niet alleen een goede pedagogische relatie met de leerkracht een vereiste, maar ook een veilige sfeer in de klas, zodat de kinderen tot hun recht kunnen komen.

Als leidraad voor hoe wij op school met elkaar om willen gaan, gebruiken we de vijf uitgangspunten van de Kanjertraining. Op school ziet u deze uitgangspunten op de Kanjerafsprakenposters.

3.6 Gezonde school

Wij hebben het vignet Gezonde School en voldoen aan de kwaliteitscriteria die zijn opgesteld door deskundigen. Zo zorgen we voor actieve en gezonde leerlingen, een veilige schoolomgeving, een fris klimaat én hebben we aandacht voor de persoonlijke en sociale ontwikkeling van de leerlingen. Dit vinden wij belangrijk, omdat het allemaal bijdraagt aan een gezondere leefstijl, betere schoolprestaties en minder schooluitval.

Gezonde School is een samenwerking tussen diverse landelijke organisaties. Wilt u meer weten over (het vignet) Gezonde School? Kijk dan op www.gezondeschool.nl.

3.7 Engels

In groep 5 t/m 8 wordt Engels gegeven en wordt gewerkt met de methode “Stepping Stones Junior”. Het doel van deze methode is vooral dat de kinderen op een eenvoudige manier leren communiceren in alledaagse situaties.

3.8 Creatieve vakken

Deze vakken brengen evenwicht en variatie aan in het onderwijsprogramma. Wekelijks worden er in de groepen of groepsdoorbrekend handvaardigheids- en tekenlessen gegeven. Er is een opbouw in de aangeboden technieken. We koppelen de lessen zoveel mogelijk aan de lessen van Leskracht. Tekenen is de natuurlijke taal van het kind. Voordat een kind zijn verhaal kan doen tekent het al. Een tekening zegt meer dan duizend woorden en vertelt ons veel over de gevoelswereld, de ervaringen en de ontwikkeling van het kind. Tijdens het tekenen kan het kind zijn gevoelens uiten op papier en dit kan helpen ervaringen te verwerken en te ordenen. Voor kinderen is tekenen een expressiemiddel en een uitlaatklep. Door middel van verschillende tekenopdrachten werken we aan:

- ontwikkeling van de creativiteit en de zelfexpressie
- uiten van gevoelens
- vergroten van zelfvertrouwen
- een betere hersencoördinatie, waardoor er meer balans is tussen gevoel en verstand (cognitief & creatief werken samen)
- de sociaal emotionele en motorische ontwikkeling

De kinderen maken kennis met verschillende papiersoorten, teken- en schildermaterialen.

3.9 Bewegingsonderwijs

Vanaf groep 1 hebben de kinderen tweemaal per week bewegingsonderwijs. De kinderen krijgen 1 à 2 keer per week les van een vakleerkracht. Elk kind krijgt zoveel mogelijk les op zijn eigen niveau, waardoor het zich het beste kan ontwikkelen. Als rode draad door de gymlessen heen wordt de methode Basisdocument bewegingsonderwijs voor het basisonderwijs en het Athletic Skills Model gebruikt. Naast de gymlessen worden er activiteiten georganiseerd om kinderen gezond te leren leven.

3.10 Huiswerk

In groep 3 worden de letters en daarvan afgeleide woorden meerdere malen op een dag geoefend. Om extra te oefenen krijgen de kinderen aan het eind van de week een blad mee met woorden, die thuis nog eens geoefend worden. Ook krijgen ze de eerste helft van het schooljaar een blad met letters mee. Vanaf groep 4 is het goed regelmatig met uw kind te lezen uit een boekje. Wanneer een kind moeite heeft met lezen, krijgt hij eventueel ook teksten en woordrijen mee naar huis om te oefenen. Ook kan er thuis met rekenen geoefend worden. De kinderen krijgen hiervoor een inlogcode van de leerkracht. Het kind oefent via de website van Rekentuin oefensommen op zijn eigen niveau. Vanaf groep 5 krijgen de kinderen iedere week huiswerk rekenen en woordenschat mee. In groep 6 neemt de frequentie van huiswerk toe. In groep 7 en 8 krijgen de kinderen bijna wekelijks huiswerkopdrachten. Het huiswerk dient dan 2 doelen: de kinderen verwerken meer leerstof én zij worden beter voorbereid op de werkwijzen van het voortgezet onderwijs. Vanaf groep 7 is een agenda verplicht.

3.11 Rapportage

De vorderingen van de kinderen van groep 1 t/m 8 worden tweemaal per jaar schriftelijk aan u gerapporteerd. Daarnaast wordt in groep 1 en 2 een portfolio bijgehouden, dat iedere keer met het rapport mee naar huis gaat. Aan het einde van groep 2 mogen de kinderen het portfolio houden, zodat er een leuke herinnering voor later overblijft. Het rapport beschrijft hoe het kind zich ontwikkelt op de diverse vakgebieden en wat de volgende stappen in de ontwikkeling van het kind zijn. Ook wordt er informatie gegeven m.b.t. de werkhouding, belangstelling en sociale ontwikkeling van het kind.

3.12 Kindgesprekken

Wij vinden het belangrijk dat een kind eigenaar is van zijn eigen ontwikkeling. Daarom hebben de leerkrachten tweemaal per jaar een kindgesprek met een kind. Tijdens deze gesprekken wordt het welbevinden van het kind besproken en de leerontwikkeling.

3.13 Cultuur

Naast de cognitieve en sociale ontwikkeling is het ook belangrijk dat de kinderen zich ontwikkelen op cultureel gebied. Om dit te bewerkstelligen wordt er regelmatig getekend, geknutseld, gezongen enzovoort. Wij nemen als school deel aan het Netwerk Cultuureducatie Zeist en volgen de onderwijslijn Cultuur. De onderwijslijn Cultuur geeft invulling aan de kerndoelen. De persoonlijke ontwikkeling van het kind staat centraal. Tijdens de schoolloopbaan maken de kinderen kennis met zes disciplines: beeldend, dans, erfgoed, muziek, taal & media en theater.

3.14 Muziek

Vanaf groep 1 worden er muzieklessen gegeven door onze creatieve onderwijsassistente. Tijdens deze lessen maken de kinderen kennis met allerlei facetten van muziek en maken ze ook kennis met muziekinstrumenten. Daarnaast maken we in de groepen gebruik van het muziekprogramma www.123zing.nl.

3.15 Schooltuin

Voor de lokalen aan de Torenlaan hebben we een moestuin. Hierin wordt regelmatig gewerkt door de kinderen uit de groepen 5 en 6 onder leiding van onze moestuinjuf Charlotte. De kinderen leren onder andere hoe ze groentes moeten verbouwen. Ze mogen de verbouwde groentes ook zelf opeten. Dan koken ze er met elkaar bijvoorbeeld een lekkere, gezonde groentesoep van.

3.16 Talentatelier

Veel kinderen binnen onze school hebben gevoel voor creativiteit op welk vlak dan ook. Hier geven we graag gehoor aan, zodat kinderen hierin ook hun talent kunnen laten zien en ontwikkelen. Daarom is er een aantal maal per schooljaar het Talentatelier voor de groepen 3 t/m 5 en voor de groepen 6 t/m 8. De kinderen mogen kiezen uit een aanbod van verschillende workshops en krijgen deze voor 6 weken aangeboden. Hierbij kan gedacht worden aan drama, voetbal, handwerken, dansles, maar ook verhalen schrijven en fotografie.

3.17 Sparen voor anderen

We vinden zorg en aandacht voor de medemens belangrijk. We ondersteunen ieder jaar een zendingsproject. Leidraad bij de keuze is dat het de kinderen moet aanspreken en dat er communicatie mogelijk is. Gedurende het schooljaar kunnen de kinderen elke maandagmorgen geld meebrengen naar school voor het lopende spaardoel. Daarnaast organiseren we momenten in een jaar waarin er extra aandacht is voor het project en er extra geld meegenomen kan worden. Ook kan er geld gestort worden op de zendingsrekening. Het rekeningnummer is: NL92RABO0139464417 t.a.v. CBS De Hoeksteen. Vermeld daarbij dat het voor sparen voor anderen is. Aan het einde van een projectperiode wordt het gespaarde bedrag overgemaakt naar het door de school gesteunde project.

3.18 Schoolsport

Ieder schooljaar kunnen de leerlingen zich opgeven voor schoolsporttoernooien. Tijdens deze toernooien wordt er gestreden om het kampioenschap van Zeist. Hierbij staat het plezier in het spel voorop. Bij ieder sporttoernooi steunen wij het goede doel, het jeugdsportfonds. Iedere deelnemer neemt daarom € 1,- mee voor het goede doel.

De toernooien waaraan wij deelnemen zijn:

Korfbal	groepen 3 t/m 8
Waterpolo	groepen 3 t/m 8
Tafeltennis	groepen 5 t/m 8
Zwemmen	groepen 3 t/m 8
Voetbal	groepen 5 t/m 8

3.19 Sportdag (Koningsspelen)

Ieder jaar wordt er voor alle groepen een sportdag georganiseerd. Voor de groepen 1/2 vindt deze plaats op school en voor de groepen 3 t/m 8 op het Bisonveld.

3.20 Schoolreis en schoolkamp

De kinderen gaan aan het eind van het schooljaar op schoolreis. De bestemming is voor de onderbouw en bovenbouw verschillend. De kinderen van groep 8 sluiten hun basisschoolperiode af met een schoolkamp. Iedere maandag kunt u sparen voor het schoolreisje of kamp. Als u hier gebruik van maakt, willen we graag dat u voor het schoolreisje minimaal € 1,- per week spaart. Voor het kamp is het prettig als u minimaal € 5,- per week spaart. U kunt het geld bijvoorbeeld ook maandelijks overmaken (liever niet te kleine bedragen). Het rekeningnummer is: NL92RABO0139464417 t.a.v. CBS De Hoeksteen. Vermeld daarbij de naam en de groep van uw kind.

3.21 Fietscontrole

Jaarlijks vindt de zogenaamde fietscontrole plaats. We vinden het belangrijk dat de kinderen op een goede fiets naar school komen. Dit gebeurt meestal in oktober.

3.22 Streetwise

We doen eenmaal in de twee jaar mee met het programma Streetwise. De ANWB heeft dit programma ontwikkeld om kinderen al op de basisschool beter te leren omgaan met het drukke verkeer. Een praktisch, maar vooral leuk én leerzaam verkeerseducatieprogramma, dat zowel scholen als ouders helpt bij het verkeersvaardig maken van kinderen. Professionele instructeurs komen een ochtend naar school en geven verkeerstrainingen op maat.

ANWB Streetwise is opgebouwd uit vier modules passend bij de leeftijd en ontwikkelfase van basisschoolleerlingen. De vier onderdelen zijn:

1. Toet toet (groep 1 en 2): Een speelse introductie op gevaarherkenning, herkennen van verkeersgeluiden, veilig oversteken, gebruik van autogordel en autostoeltje.
2. Blick en klik (groep 3 en 4): Verdere behandeling van gevaarherkenning, veilig oversteken en de noodzaak van gebruik van de autogordel in een autostoeltje. D.m.v. van de iCheck voert de leerkracht een indicatieve oogmeting uit.
3. Hallo auto (groep 5 en 6): Invloed van reactiesnelheid, inschatten van de remweg van een auto en het juiste gebruik van een veiligheidsgordel. Kinderen nemen zelf plaats op de bijrijdersstoel van een ANWB lesauto en mogen zelf remmen.
4. Trapvaardig (groep 7 en 8): Gevaarherkenning, fietsvaardigheden en fietsbeheersing. Ook fietsen de leerlingen met een zware rugtas op. Hiermee bereiden we ze voor op het zelfstandig fietsen naar de middelbare school.

Hoofdstuk 4: Passend en inclusief onderwijs

4.1 Passend onderwijs

Met passend onderwijs wordt bedoeld dat elk kind in de wijk of regio waar hij of zij woont het onderwijs krijgt dat bij hem of haar past. Met de regio wordt het gebied van de gemeenten Zeist, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Bunnik en Wijk bij Duurstede bedoeld. De meeste kinderen kunnen de lessen op school goed volgen, maar niet ieder kind is hetzelfde. Sommige kinderen hebben op school extra hulp nodig en die extra hulp kunnen we als school meestal prima bieden. Voor kinderen die bijvoorbeeld moeite hebben met lezen of rekenen hebben we zelf voldoende kennis en kunde op school. Soms organiseren we extra ondersteuning voor een kind met hulp van andere partners.

4.2 Inclusief onderwijs

De landelijke overheid streeft ernaar dat in 2035 alle scholen inclusief onderwijs bieden. In onze regio zijn we al volop gestart met de beweging naar inclusief onderwijs. Binnen inclusief onderwijs houden we er rekening mee dat er altijd kinderen zullen zijn die extra ondersteuning en aandacht nodig hebben. De afgelopen jaren hebben we ons als school hierin ontwikkeld met expertise vanuit gespecialiseerd onderwijs, jeugdhulp, zorg en andere partners in de wijk. Zo kunnen steeds meer kinderen bij ons op school hulp en ondersteuning krijgen zoals in het speciaal (basis) onderwijs, alleen dan thuisnabij. Kinderen krijgen zo meer oog voor diversiteit, minder reistijd en meer sociale contacten.

4.3 Handelingsgericht werken

We realiseren passend en inclusief onderwijs door middel van handelingsgericht werken. Handelingsgericht werken (HGW) is een effectieve aanpak om doelgericht en planmatig om te gaan met verschillen in onderwijsbehoeften tussen kinderen. Ongeacht of het gaat om leerlingen die in hun ontwikkeling achterblijven of excellente leerlingen.

Handelingsgericht werken heeft de volgende 7 uitgangspunten:

1. De onderwijsbehoeften van een kind staan centraal;
2. Het gaat om afstemming en wisselwerking;
3. De leerkracht doet er toe;
4. Positieve beschermende factoren (mogelijkheden) van de leerling, leerkracht, groep, school en ouders zijn de uitgangspunten voor het handelen. De leerkracht kijkt naar de kansen van kinderen en gaat na wat een leerling nodig heeft om een volgende stap in zijn ontwikkeling te zetten;
5. Leerkracht, teamleider en ouders werken constructief samen. Zij hebben een gezamenlijk doel: zij willen het beste voor het kind;
6. Het handelen is doelgericht;
7. De werkwijze is systematisch en transparant.

Bij handelingsgericht werken staat centraal wat leerlingen nodig hebben in de onderwijssituatie om zich te kunnen ontwikkelen naar hun mogelijkheden. Dat worden onderwijsbehoeften genoemd. Alle leerlingen hebben zorg nodig. De individuele onderwijsbehoeften worden zo veel mogelijk geclusterd en verwerkt in een groepsaanbod. Samen met de leerkrachten wordt op basis van de instructie - en onderwijsbehoeften in een groep bekeken wat een kind nodig heeft. Centraal staat de verdeling van leerlingen in drie groepen: de basisgroep, de verdiepingsgroep en de intensieve groep. Als het gegeven aanbod onvoldoende perspectief biedt, wordt het plan voor de individuele leerling aangescherpt. Als er dan nog onvoldoende vorderingen worden gemaakt, wordt in overleg met ouders, leerkracht en teamleider besproken welke verdere acties er ondernomen moeten worden. Op een dergelijk moment heet het dat we als school “handelingsverlegen” zijn. Het lukt ons dan niet om de omgeving voldoende af te stemmen op wat het kind nodig heeft. Zodra de doorgaande lijn in de

schoolloopbaan en het welbevinden van een kind in het geding zijn, nemen we in overleg met de ouders initiatief tot het inschakelen van Samenwerkingsverband Zuid-Oost Utrecht (SWV ZOUT). Op deze manier proberen we ervoor te zorgen dat het kind de juiste begeleiding aangeboden krijgt. Vaak is een arrangement op school te organiseren. Voor meer algemene uitleg over passend onderwijs en de rol van het samenwerkingsverband verwijzen we naar de website van het samenwerkingsverband (<https://swvzout.nl/>).

4.4 Leerlingvolgsysteem

In groep 1/2 maken we gebruik van het IEP-leerlingvolgsysteem. Een aantal maal per jaar vullen de leerkrachten observatielijsten in om zo de ontwikkeling van het kind te volgen.

In de groepen 3 t/m 8 wordt er bij een aantal vakken regelmatig methodegebonden toetsen afgenomen. Dit zijn zogenaamde beheerstoetsen. Voor rekenen en spelling houden we wekelijks een portfolio bij. De resultaten bepalen of het noodzakelijk is een kind extra instructie en oefenstof of juist verrijkingsstof te geven. Bij de groepen 3 t/m 8 en worden er bij de kinderen tweemaal per jaar toetsen van het IEP-leerlingvolgsysteem afgenomen voor de volgende vakken:

- Technisch lezen;
- Begrijpend lezen (vanaf groep 5);
- Spelling;
- Rekenen.

Dit zijn vaardigheidstoetsen en de scores geven een betrouwbaar beeld van de ontwikkeling van de kinderen. Er wordt adaptief getoetst. Dat wil zeggen dat bij een kind een toets afgenomen wordt, die bij de ontwikkeling van het kind aansluit. Dat betekent dat het kan zijn dat een kind een toets krijgt van een leerjaar eerder of juist van een volgend leerjaar.

Tevens vinden we het belangrijk dat de sociaal-emotionele ontwikkeling goed gevolgd wordt.

Tweemaal per jaar wordt daarom het leerlingvolgsysteem, dat bij de Kanjertraining hoort, ingevuld. Op grond van de scores wordt duidelijk of er bij een kind sprake is van een normale sociaal-emotionele ontwikkeling of dat er sprake is van extra zorg op dat gebied.

4.5 Begeleiding meerbegaafde leerlingen

Wanneer meerbegaafde leerlingen de basislesstof verwerkt hebben, bieden wij hen verrijkings- en verdiepingsstof aan. Deze bestaat o.a. uit opdrachten die door onze methodes aangeboden worden voor de meerbegaafde leerlingen. Daarnaast maken we ook gebruik van aanvullende materialen, die speciaal bestemd zijn voor meerbegaafde leerlingen.

Ieder half jaar wordt bekeken welke kinderen er in aanmerking komen voor het verrijken. Daarbij wordt gekeken naar de resultaten op de vaardigheidstoetsen en de methodegebonden toetsen. Tevens wordt er gekeken naar de werkhouding en het werktempo van de kinderen. Dit gebeurt allemaal in overleg met de teamleider. Het kan zijn dat een kind tijdens een periode mag verrijken, maar dat er op den duur weer overgegaan wordt op het reguliere onderwijsaanbod, omdat de toetsresultaten en/of de werkhouding van het kind uitwijzen dat hij niet meer in aanmerking komt voor het verrijken.

4.5.1 Versnellen

Wanneer een leerling een didactische voorsprong heeft van bijna een jaar of meer zal een versnelling overwogen worden. Ook wordt een versnelling overwogen wanneer de leerkracht van het kind heeft vastgesteld dat een leerling niet echt op zijn plek is in de huidige groep, er sterke aanwijzingen zijn dat het kind zich beter thuis voelt tussen oudere kinderen én dat het kind in sociaal-emotioneel opzicht verder is dan leeftijdgenoten. Daarbij moet de leerling wel in staat worden geacht de leerstof versneld door te werken, zodat er geen didactisch probleem ontstaat. Eventueel wordt een beslissing tot al dan niet versnellen ondersteund met een psychodiagnostisch onderzoek.

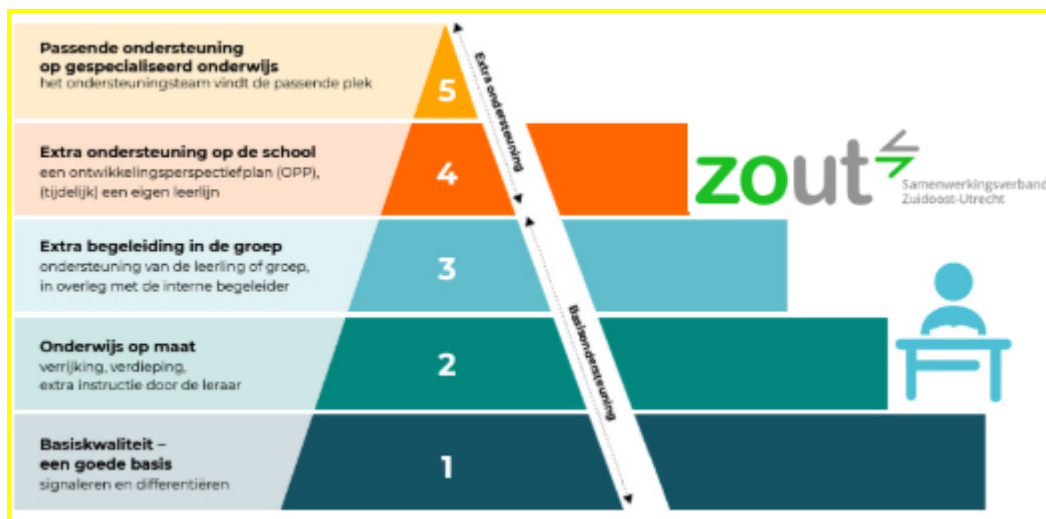
We streven ernaar zo vroeg mogelijk te versnellen, omdat dat de beste kansen geeft op een positief resultaat. Vroegtijdige versnelling heeft het voordeel dat het kind zo langer de mogelijkheid heeft om mee te groeien met zijn groepsgenoten en zich aan te passen aan de eisen die aan een hogere leeftijd gesteld worden. De kansen op aansluiting in het voortgezet onderwijs worden hierdoor vergroot.

4.6 Overgang van groep 2 naar groep 3

Voor sommige kinderen kan het zinvol zijn om de kleuterperiode te verlengen of juist te verkorten. Wanneer een leerkracht dit overweegt, bespreekt hij dit in november met de teamleider. Aan de hand van het leerlingvolgsysteem wordt bekeken hoe het staat met de leerresultaten van het betreffende kind. Daarnaast wordt er ook gekeken naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind. Vervolgens worden de ouders hierover geïnformeerd en erbij betrokken. Daarna wordt in januari/maart didactische en pedagogische informatie over het kind verzameld. Hierbij moet gedacht worden aan informatie uit observaties en uit het leerlingvolgsysteem IEP. Deze informatie wordt gebruikt om te kijken welke hulp het kind nodig heeft. Indien het om een kind gaat dat moeite heeft met leren, is de hulp gericht op het oefenen van leerstof dat het kind nog niet beheerst. Wanneer het gaat om een kind dat misschien gaat versnellen, wordt er hulp geboden dat gericht is op het verbreden en verdiepen van zijn kennis. Na ongeveer twee maanden vindt er een tussenevaluatie plaats en op grond van die bevindingen kan bekeken worden hoe leerbaar een kind is. Uiterlijk eind mei wordt besloten of er gekozen wordt voor verlengen of verkorten van de kleuterperiode. Als er besloten wordt tot verlenging van de kleuterperiode, wordt er in het volgende jaar hulp geboden aan het kind dat aansluit bij zijn specifieke behoeften.

4.7 Basisondersteuning en extra ondersteuning

Onderstaand schema laat zien wat wij verstaan onder basisondersteuning en extra ondersteuning. Wij bieden alle ondersteuning op de niveaus 1 t/m 3 en kunnen ook veel ondersteuning op niveau 4 bieden. Dit doen we eventueel in samenwerking met ons samenwerkingsverband.

Op niveau 4 zijn wij gespecialiseerd in het volgende:

- Leerlingen die meer moeite hebben met het opnemen van de leerstof;
- Leerlingen met een vertraagde spraak-taalontwikkeling;
- Leerlingen met een milde mate van ADHD, ADD en ASS, wanneer zij aanspreekbaar zijn op hun gedrag en wanneer zij in de thuissituatie goede ondersteuning krijgen. Per leerling moet bekeken worden of we de leerling de juiste begeleiding kunnen bieden, zodat hij zich verder kan ontwikkelen. Bij leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum (ASS) is de mate waarin begeleiding en sturing en aanpassing nodig is voor de leerling bepalend of een leerling met een stoornis in het autistisch spectrum kan worden opgevangen binnen onze school;
- Leerlingen met een lichamelijke beperking;
- Langdurig en/of chronisch zieke kinderen.

4.8 Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor leerlingen op niveau 4 stellen we een zogenaamd ontwikkelingsperspectief (OPP) op. Hierin staan de stimulerende en belemmerende factoren van een leerling en de doelen die we op de verschillende leergebieden willen bereiken. Ook nemen we hier het verwachte uitstroomprofiel in op. Dit plan wordt met leerlingen en ouders besproken. Leerlingen mogen meepraten over het OPP. We willen van hen horen wat ze nodig hebben om te kunnen leren en zich goed te voelen. Ook willen we graag weten wat ze van de leerkrachten nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen. Het OPP moet na de bespreking ervan ook voorzien worden van een handtekening. Na een half jaar wordt het OPP geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

4.9 Dyslexieprotocol

4.9.1 Inleiding

Op iedere school zijn er leerlingen bij wie de lees- en of spellingontwikkeling vertraagd verloopt. Wanneer er sprake is van een vertraagde lees- en/of spellingontwikkeling wordt er al vrij snel aan dyslexie gedacht. Echter niet ieder kind met lees- en/of spellingproblemen is dyslectisch. Daarvoor moet er een uitgebreid onderzoek worden gedaan door een GZ-psycholoog. Wanneer de diagnose dyslexie eenmaal is vastgesteld, heeft het kind recht op bepaalde aanpassingen. In dit protocol worden de afspraken, die gemaakt zijn binnen onze school rondom dyslexieonderzoek, eventuele aanpassingen en behandeling beschreven.

4.9.2 Wat is dyslexie?

Dyslexie is 'een stoornis die gekenmerkt wordt door een *hardnekkig* probleem met het aanleren van het accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau' (definitie van Stichting Dyslexie Nederland). De hardnekkigheid van de leesproblemen is een belangrijke aanwijzing voor dyslexie. Dit is pas aan te tonen als de leesproblemen zijn gesignaleerd en aangepakt met behulp van het onderwijsprotocol leesproblemen en dyslexie. Wordt hiermee geen vooruitgang geboekt, dan noemt men dit *didactische resistentie*. Van didactische resistentie is sprake als er systematisch een half jaar lang, tenminste driemaal per week twintig minuten extra instructie is gegeven voor het technisch leren lezen.

4.9.3 Het signaleren van dyslexie

Het signaleren van leesachterstanden begint bij de leerkracht en de teamleiders. Diverse keren per jaar worden de kinderen getoetst. Aan de hand van deze toetsresultaten wordt bekeken wat de kinderen aan extra instructie en oefening nodig hebben om de doelen voor het lees- en spellingonderwijs te behalen. Wanneer een kind, ondanks de vele extra instructie en oefening, de doelen niet haalt, kan er mogelijk aan dyslexie gedacht worden.

De begeleiding in de verschillende groepen ziet er globaal als volgt uit:

In groep 1 en 2 wordt er diverse keren per jaar bekeken hoe het gaat met de taalontwikkeling en de ontwikkeling van het fonemisch bewustzijn van het kind. De zogenaamde risicokinderen krijgen extra begeleide inoefening. Er wordt expliciet aandacht besteed aan het fonemisch bewustzijn en aan de woordenschatontwikkeling.

In groep 3 vinden de hoofdsignaleringen plaats. Dit zijn de herfst-, winter-, lente- en zomer signalering. Wanneer een kind tijdens een van de signaleringen uitvalt op een of meerdere onderdelen, krijgt het vervolgens extra instructie en wordt er extra geoefend. De oefening kan op school, maar ook voor een deel thuis plaatsvinden.

In groep 4 tot en met 8 vindt er minimaal tweemaal per jaar een signalering plaats. Kinderen die uitvallen, krijgen extra instructie en er wordt extra geoefend.

4.9.4 Dyslexieonderzoek

Wanneer er op grond van de signaleringen een vermoeden is van dyslexie kan er een dyslexieonderzoek worden afgenomen. Hierbij zijn er twee mogelijkheden:

1. *Er is een vermoeden van ernstige dyslexie*

De diagnose en behandeling van kinderen met ernstige dyslexie wordt door de gemeente bekostigd. Bij het vermoeden van ernstige dyslexie dient een deskundige ingeschakeld te worden die de diagnose stelt. Ook de behandeling, die op de diagnose volgt, moet aan diverse voorwaarden voldoen. Wij werken bij voorkeur samen met het bureau Opdidakt. Zij hebben met de gemeente een contract afgesloten. Opdidakt heeft medewerkers in dienst die de onderzoeken mogen uitvoeren.

Om kinderen aan te melden voor een dyslexieonderzoek (en mogelijk gevolgd door behandeling) wordt er eerst een en ander van de school verwacht. De criteria die er worden gesteld zijn als volgt:

- De leerling heeft extra intensieve extra begeleiding voor lezen/spellen gekregen (minimaal 3x per week, 20-30 minuten per keer, gedurende twee achtereenvolgende onderwijsperiodes). Deze begeleiding is individueel of in een klein groepje. Hiervan moeten handelingsplannen beschikbaar zijn, waarin de extra intensieve begeleiding beschreven wordt.
- Een kind heeft 3 achtereenvolgende onderwijsperiodes E-scores (laagste 10%) behaald op de Cito woordleestoets DMT.

2. *Er is een vermoeden van dyslexie, maar de achterstanden zijn niet groot genoeg*

De resultaten van deze kinderen op het gebied van technisch lezen en spellen laten een geringe vooruitgang zien ten opzichte van de vooruitgang bij de andere vakken. Deze groep kinderen worden op school behandeld als zijnde dyslectisch. Deze kinderen mogen gebruikmaken van alle extra voorzieningen die gelden voor dyslectische kinderen. Door de school zal voor groep 8 geen actie ondernomen worden om deze kinderen te testen, omdat een officiële dyslexieverklaring voor een basisschool niet nodig is. Een basisschool biedt namelijk lees- en spellingbegeleiding en alle voorzieningen die nodig zijn om met dyslexie toch mee te kunnen komen, bijvoorbeeld compensatie in tijd, vergroten van teksten, voorlezen van teksten, enzovoort. Met de kinderen en ouders wordt overlegd welke aanpassingen prettig zijn voor het kind. De aanpassingen zijn niet voor iedere dyslect hetzelfde.

Wanneer ouders willen dat er eerder een dyslexieonderzoek wordt afgenomen, moeten zij dit zelf aanvragen en bekostigen. Wanneer een extern bureau ernaar vraagt en ouders toestemming hebben gegeven, leveren we de gegevens van het kind aan.

4.9.5 Gevolgen van een dyslexieverklaring

Wanneer er bij een kind dyslexie is vastgesteld of wanneer we het sterke vermoeden hebben dat er sprake is van dyslexie, komt het kind in aanmerking voor extra zorg en begeleiding:

- Er wordt met het kind gewerkt aan *acceptatie en begrip*. Het is belangrijk dat dyslectische kinderen hun beperking accepteren en daarvoor is begrip van het probleem nodig, zowel voor het kind als voor zijn directe omgeving.
- Er wordt gezorgd voor *compensatie*. Teksten worden bijvoorbeeld voorgelezen, teksten worden vergroot, meer tijd voor het maken van toetsen, enzovoort.
- Er wordt *dispensatie* verleend. Het kind hoeft bijvoorbeeld niet hardop te lezen in de groep, hoeft minder werk te maken, enzovoort.
- Er wordt extra hulp geboden voor spelling en/of lezen. Deze hulp wordt in de groep door de leerkracht geboden.

4.9.6 Hulpmiddelen

Er zijn diverse hulpmiddelen in de handel voor dyslecten. Zo kan er gebruikgemaakt worden van compenserende computerprogramma's. Op de basisschool is het gebruik van compenserende computerprogramma's echter niet noodzakelijk en deze programma's (bijvoorbeeld Kurzweil) worden **niet** door ons aangeschaft. Veel methodes leveren tegenwoordig software waarbij bijvoorbeeld voorgelezen kan worden. Daarnaast moeten er geen grote stukken tekst gelezen worden in het basisonderwijs en worden de teksten vaak samen gelezen. Wat betreft de spelling volstaat op de basisschool de spellingcontroller in Word. Als ouders een compenserend computerprogramma als

Sprint aan willen schaffen, moeten zij dit zelf bekostigen. Tevens moeten zij zelf zorg dragen voor het scannen van teksten en dergelijke.

4.10 Dyscalculieprotocol

4.10.1 Inleiding

Op iedere school zijn er leerlingen met rekenproblemen. Wanneer er over rekenproblemen gesproken wordt, wordt er ook wel aan dyscalculie gedacht. Echter niet ieder kind met rekenproblemen heeft dyscalculie. Daarvoor moet een uitgebreid onderzoek worden gedaan door een GZ-psycholoog en moet er door de school gedurende een langere periode gerichte begeleiding zijn geboden.

4.10.2 Wat is dyscalculie?

Er wordt onderscheid gemaakt tussen ernstige rekenwiskunde-problemen en dyscalculie. Er bestaat nog geen eenduidige definitie van dyscalculie in de literatuur. Hieronder volgende de veelgebruikte definities:

- **Ernstige rekenwiskunde-problemen**
Deze ontstaan wanneer het gedurende langere tijd niet lukt om de juiste afstemming te realiseren van het onderwijsaanbod en de onderwijsbehoefte van de leerling.
- **Dyscalculie**
Er wordt van dyscalculie gesproken als ernstige rekenwiskunde-problemen ontstaan ondanks tijdig ingrijpen, deskundige begeleiding en zorgvuldige pogingen tot afstemming. Dyscalculie is een leerstoornis op het gebied van rekenen en betekent letterlijk 'slecht kunnen rekenen'. Kinderen met dyscalculie slagen er niet in om eenvoudige optel- en aftreksommen vlot op te lossen, ondanks intensief oefenen met rekenen. De problemen zijn hardnekkig. Er is een hardnekkig probleem met het aanleren en het geautomatiseerd (snel en accuraat) kunnen oproepen en uitvoeren van rekenhandelingen. Deze problemen worden niet veroorzaakt door een gebrek aan intelligentie of te weinig onderwijs. Kenmerkend is een groot verschil tussen rekenprestaties en prestaties op andere leergebieden. Een lage intelligentie zal ook tot problemen bij het rekenen leiden, maar dit noemen we geen dyscalculie.

4.10.3 Het signaleren van dyscalculie

Het signaleren van rekenproblemen bij een kind begint bij de leerkracht en de teamleider. Daartoe wordt gebruikgemaakt van het stappenplan van het ERWD (Ernstige Reken Wiskunde Diagnostiek) van Van Groenestijn, Borghouts en Janssen. Diverse keren per jaar vindt er in een schooljaar een signalering plaats. We maken daarbij gebruik van de toetsen van het IEP leerlingvolgsysteem en methodegebonden toetsen/portfolio's. Aan de hand van deze signaleringen wordt bekeken wat de kinderen aan extra instructie en oefening nodig hebben om de doelen voor het rekenonderwijs te behalen. Wanneer een kind, ondanks de vele extra instructie en oefening, de doelen niet haalt, kan er mogelijk aan dyscalculie gedacht worden.

4.10.4 Dyscalculieonderzoek

Wanneer er op grond van de signaleringen een vermoeden is van dyscalculie kan er een dyscalculieonderzoek worden afgenomen. Een aanmelding moet aan drie voorwaarden voldoen:

- Het kind heeft op de laatste drie achtereenvolgende meetmomenten een V- of D/E-score behaald (bij hoogbegaafde kinderen geldt dit criterium niet).
- Er is sprake van een ernstige achterstand ten opzichte van leeftijdgenoten.
- Er is gedurende minimaal zes onderwijsmaanden planmatige hulp geweest van minimaal 60 minuten per week. Deze hulp moet minstens driemaal per week zijn geboden.

In overleg wordt er gekeken wie de kosten van het dyscalculieonderzoek betaalt. In eerste instantie zijn de kosten (via de verzekering) voor de ouders of voor de gemeente. Incidenteel kan dit ook door school bekostigd worden.

4.10.5 Gevolgen van dyscalculieverklaring

Wanneer er bij een kind dyscalculie is vastgesteld of wanneer de school het sterke vermoeden heeft dat er sprake is van dyscalculie, komt het kind in aanmerking voor extra zorg en begeleiding:

- Er wordt met het kind gewerkt aan *acceptatie en begrip*. Het is belangrijk dat kinderen met dyscalculie hun beperking accepteren en daarvoor is begrip van het probleem nodig, zowel voor het kind als voor zijn directe omgeving.
- Er wordt gezorgd voor *compensatie*. Zo mogen kinderen hulpmiddelen gebruiken, krijgen ze meer tijd, enzovoort.
- Er wordt *dispensatie* verleend. Het kind hoeft bijvoorbeeld niet onvoorbereid een antwoord te geven in de groep, het kind moet minder werk maken, enzovoort.
- Er wordt extra hulp geboden voor rekenen. Deze hulp kan in de groep door de leerkracht geboden worden of anders buiten de groep door een ondersteunende leerkracht of teamleider.

In het groepsplan behoort het kind tot de intensieve groep en daarin wordt vermeld wat de onderwijsbehoeften van het kind zijn en welke hulp het kind nodig heeft.

4.10.6 Hulpmiddelen

Kinderen met dyscalculie mogen gebruikmaken van hulpmiddelen, zoals kralenkettingen, de rekenhulpkaart 1F van T. Braams, een tafelblad, rekenmachine, opzoekkaarten, enzovoort.

Hoofdstuk 5: De kwaliteit van het onderwijs

De kwaliteit van het onderwijs wordt bepaald door verschillende factoren. Deze staan hieronder beschreven.

5.1 De onderwijsmethoden (lesboeken)

Op De Hoeksteen wordt lesgegeven met behulp van moderne onderwijsmethoden. Omdat de inzichten in het onderwijs continu veranderen, vernieuwen we regelmatig de onderwijsmethoden. We laten ons daarbij leiden door onze visie en missie. Het werken met moderne methoden is een manier om kwaliteit na te streven.

5.2 De onderwijskundige aanpak

Een andere manier van kwaliteitsbevordering is de wijze waarop de teamleden hun werk doen als schoolteam en als groepsleerkracht. Wij overleggen veel en werken veel samen. Zo worden lessen samen voorbereid. Ook worden de kinderen regelmatig besproken met als doel om te kijken wat we nog meer kunnen doen om een kind te helpen. Wij vinden de zorg voor de kinderen namelijk een teamzaak. Ook worden alle leerlingen besproken tijdens groepsbesprekingen met de teamleider.

Daarnaast worden er regelmatig klassenbezoeken afgelegd door de directeur, teamleiders en leerkrachten onderling. Op deze manier leren we van elkaar en wordt de doorgaande lijn zo veel mogelijk gewaarborgd en waar nodig verbeterd.

Er is in de groepen veel aandacht voor het ontwikkelen van een houding van zelfstandigheid bij de leerlingen. De kinderen leren taakgericht te werken en er zijn meer mogelijkheden om te differentiëren. Vanaf groep 1 worden de kinderen getraind in het kunnen werken zonder directe aandacht van en begeleiding door de leerkracht. Dat noemen we “werken met uitgestelde aandacht”. De kinderen leren te zorgen voor hun eigen materialen en het zelf aanpakken van werkjes en opdrachten. De leerkracht heeft daardoor meer tijd voor gerichte instructie aan kleine groepjes of individuele leerlingen. We streven ernaar kinderen zo veel mogelijk binnen de groep te begeleiden. Uit onderzoek en uit eigen ervaring is gebleken dat dit het meeste effect heeft. De leerkracht weet precies waar de kinderen moeite mee hebben en de kinderen krijgen steeds dezelfde instructie aangeboden. Het kan voorkomen dat leerlingen nog wat extra ondersteuning nodig hebben, omdat een kind bijvoorbeeld dyslectisch is.

5.3 Het leerlingvolgsysteem: de tussenopbrengsten

Een derde kwaliteitsmeter is het leerlingvolgsysteem. De toetsscores op de IEP leerlingvolgsysteemtoetsen bepalen het niveau van de individuele leerling in vergelijking met het landelijk gemiddelde. We bekijken individuele scores, maar ook de scores van de groepen als geheel en van de gehele school. We brengen de opbrengsten van de school op groeps- en op schoolniveau in beeld. Na een uitgebreide analyse stellen we vast wat er verbeterd moet worden op school. Allereerst wordt er een dwarsdoorsnede gemaakt om te kijken waar de zorgpunten van de school liggen. De dwarsdoorsnede maakt duidelijk hoe jaargroepen presteren in vergelijking met andere groepen in het land en of er groepen zijn die qua prestatieniveau afwijken van wat op school gebruikelijk is. Met een dwarsdoorsnede maak je in feite een foto van de toetsresultaten van de school op een bepaald moment. Vervolgens worden er per zorgsignaal de volgende analyses gemaakt:

- trendanalyse jaargroepen
- trendanalyse leerlingen
- groepsanalyse

De trendanalyse toont de resultaten die de leerlingen door de jaren heen behaalden op een bepaalde toets in een bepaalde jaargroep of in bepaalde jaargroepen. Het overzicht geeft informatie over de

gemiddelde opbrengst van het onderwijs op basis waarvan beslissingen over het onderwijs genomen kunnen worden en er kan dan gericht gewerkt worden aan verbeteringen.

De groepsanalyse geeft een beeld van de ontwikkeling van een groep leerlingen in de tijd op een aantal vakgebieden. Nagegaan kan worden hoe de leerlingengroep zich ontwikkelt in verhouding tot de landelijke referentiegroep.

Deze gegevens worden tweemaal per jaar geanalyseerd door het team. Op grond van deze bevindingen wordt bekeken wat er eventueel veranderd moet worden om de resultaten te verbeteren.

Ook worden de gegevens op individueel niveau geanalyseerd. Er wordt bekeken of een kind de doelen heeft behaald voor de verschillende vakken en er wordt per vakgebied een doel opgesteld voor het volgende half jaar.

Hoofdstuk 6: Aanne, schorsing, verwijdering en pestprotocol

Kinderen kunnen worden toegelaten op De Hoeksteen als de ouders instemmen met de identiteit, de onderwijskundige uitgangspunten en de schoolregels. Vooral het respect voor de levensbeschouwing en de verplichte deelname van de leerlingen aan activiteiten die daarvoor uitgevoerd worden, hebben voor het team prioriteit.

6.1 Kinderen met specifieke onderwijsbehoeften

Wanneer ouders verwachten dat hun kind extra ondersteuning nodig zal hebben, wordt van hen verwacht dat ze dit bij de aanmelding aangeven. Na aanmelding hebben we zes weken de tijd om te beslissen over de toelating van de leerling. Deze periode kan eenmaal met vier weken verlengd worden. In die periode doen we onderzoek en kijken we of we de benodigde ondersteuning kunnen bieden. Als er na tien weken nog geen besluit genomen is, heeft de leerling recht op tijdelijke plaatsing op de school van aanmelding tot de school een goede plek heeft gevonden.

6.2 Aannebeleid

Kinderen die aangemeld worden, wonen voornamelijk in het gebied rondom het centrum dat ligt binnen de grenzen van het denkbeeldige vierkant Dalweg, Lindenlaan, Woudenbergseweg, Utrechtseweg, Schaerweijdelaan.

Er worden 30 leerlingen per jaar ingeschreven. Kinderen met een oudere broer of zus, die al op school zit, worden in principe altijd geplaatst.

6.3 Schorsing en verwijdering

Leerlingen die zich bij voortdurend niet volgens de regels gedragen, ook na herhaaldelijk overleg met de ouders, kunnen tijdelijk geschorst worden of na een schorsing van school worden verwijderd.

Verwijdering en schorsing zijn maatregelen die genomen worden door de directeur bestuurder van de Stichting in overleg met de leerplichtambtenaar van de gemeente Zeist.

6.4 Pestprotocol

Het pestprotocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. Dit protocol sluit aan bij de Kanjerboeken en de Kanjertraining.

6.4.1 Plagen of pesten

Wanneer is er nu sprake van plagen en wanneer is er sprake van pestgedrag? Het is belangrijk om het verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf. Het meest eenvoudige onderscheid is deze: Plagen gebeurt in het zicht van de leerkrachten, pesten gebeurt achter de rug van leerkrachten. Daarom weet een leerkracht zelden wat er zich precies afspeelt tussen de kinderen onderling. De leerkracht moet hierover worden geïnformeerd door de leerlingen zelf. De leerkracht heeft eveneens de ouders nodig om tips te krijgen over wat zich afspeelt tussen de leerlingen onderling. Om die reden is het van belang dat ouders en leerkrachten goed samenwerken om een goede sfeer in de klas te behouden. Een belangrijke stelregel is dat kinderen hun zorgen leren delen met iemand die zij vertrouwen, zoals hun vader, moeder of leerkracht. Als er sprake is van pesterijen, dan is het belangrijk dat kinderen dat vertellen aan hun vader, moeder of leerkracht.

6.4.2 De Kanjerafspraken

We streven een positieve, opbouwende sfeer na en doen dat binnen de kaders van de wet enerzijds en binnen het kader van de Kanjerafspraken anderzijds. De kanjerafspraken zijn:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- We werken samen
- We hebben plezier
- We doen mee

We zetten middels de Kanjerlessen in op het versterken van het onderling vertrouwen en het besef dat het goed is elkaar te helpen. Binnen dat kader speelt niemand de baas, hebben we plezier met elkaar en ben je of blijf je niet zielig. Duidelijk wordt gesteld dat de leerlingen ten opzichte van elkaar niet de baas zijn. De leerkracht echter is op school “de baas/het gezag” en de ouders zijn dat thuis. Als een conflict zich tussen kinderen afspeelt dan kiezen we voor een oplossingsgerichte aanpak. Dat wil zeggen: we zoeken een oplossing die alle partijen (zo veel mogelijk) recht doet en borgt gemaakte afspraken.

Welk gedrag willen we wel en niet op school? Waar ligt de grens? De smileyposter geeft hier handvatten voor. Wij willen kinderen leren om rekening met elkaar te houden. Ze moeten leren te letten op de gevoelens van de mensen om zich heen. Ze moeten controleren of de ander zich nog goed voelt bij hun gedrag. Andersom geldt ook: het is hun verantwoordelijkheid om aan te geven wanneer ze zich ergens niet prettig bij voelen. De meeste mensen bedoelen het goed, maar het gaat weleens mis. Je helpt de ander door je grens aan te geven: “Ik vind het vervelend als je ... doet. Wil je dat anders doen?”

6.4.3 Preventie

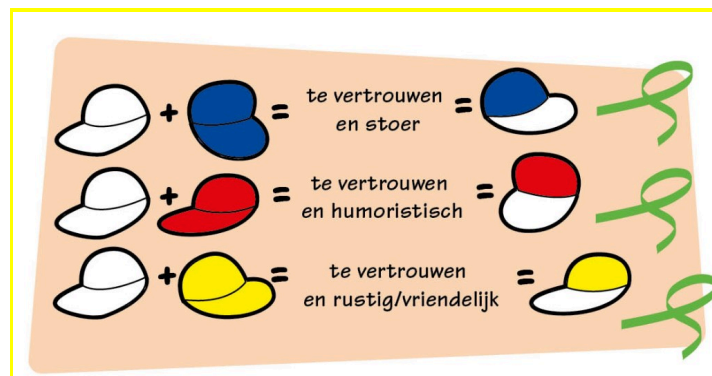
Met behulp van de kanjerlessen doen we aan preventie. Kernpunten in de aanpak:

1. De Kanjerafspraken;
2. Denk goed over jezelf en de ander;
3. Pieker niet in je uppie, maar deel je zorgen met de ander, bij voorkeur met je ouders;
4. Denk oplossingsgericht;
5. Geef op een nette manier je mening en doe je voordeel met kritiek die je krijgt;
6. We maken onderscheid tussen onvermogen en onwil.
  - a. Is er sprake van onvermogen, dan mag deze leerling erop vertrouwen dat hiermee rekening wordt gehouden. Deze leerling heeft veel te leren in een moeizaam proces. De omgeving heeft daar begrip voor.

- b. Is er sprake van onwil, dan krijgt deze leerling een grens gesteld, ook als dat samengaat met onvermogen. Bij onwil kan geen beroep meer worden gedaan op begrip vanuit de omgeving. Die rek is eruit. Het kan namelijk niet zo zijn dat de omgeving overal rekening mee moet houden, en dat het onwillige kind om wat voor reden dan ook “de eigen gang” mag gaan.
7. Hulp in de vorm van een maatje (bemiddeling);
8. Duidelijk schoolbeleid en handhaving ervan.

6.4.4 Aanpak

De Kanjertraining richt zich op meer dan pesten alleen. Kinderen leren om te gaan met vervelend gedrag van een ander. Kinderen die zich misdragen worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid en hun verlangen het goede te doen. De meeste kinderen bedoelen het goed, maar “het kan er behoorlijk brutaal uitkomen.” Daarin wijkt een kind niet af van veel volwassenen. Als zo iets zich voordoet, dan is het goed dat het kind wordt gecorrigeerd. Omdat leerkrachten en ouders niet alles zien, is het van belang dat kinderen zelf ook enige zelfredzaamheid vertonen. Kinderen kunnen best aan elkaar vertellen dat ze last hebben van bepaald gedrag. Omdat kinderen, op een enkeling na, niet vervelend willen doen, zijn op dit niveau de meeste problemen op te lossen. In de Kanjertraining wordt expliciet geoefend in rollenspelen hoe je kunt reageren op vervelend gedrag. Dit gebeurt met gedragsrollen met behulp van verschillende petten. Kinderen leren rechtop te staan, de ander aan te kijken en te zeggen: “Ik vind dit vervelend, wil je ermee stoppen?” Vervolgens lopen ze naar een andere leerling die ze kunnen vertrouwen (een maatje). Daar gaat de leerling niet zeuren, maar gaat samen met het maatje iets anders doen. Als het op deze manier niet oplost, dan gaat de leerling samen met zijn maatje naar de juf of meester. Tijdens dit rollenspel hebben medeklasgenoten de neiging om te giechelen om het grensoverschrijdend gedrag van de uitdager. Aan deze leerlingen wordt duidelijk gemaakt dat dit giechelgedrag het pestgedrag van de uitdager versterkt. Ze geven als het ware benzine aan een vervelend lopend motortje. De leerlingen leren geen voeding (benzine) meer te geven aan vervelend gedrag. Zo oefent niet alleen de gepeste, maar ook de omstander.

Zolang je handelt vanuit vertrouwen en op basis van wederzijds respect zijn deze verschillen tussen mensen goed en waardevol. Wanneer je zo handelt noemen ze dat binnen de Kanjertraining dat je een drager bent van de witte pet. Je durft jezelf te zijn, je bent zelf te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Kortom je bent een kanjer.

Je kunt een kanjer zijn op verschillende manieren. Je kunt jezelf zijn in combinatie met de **blauwe** pet. Dan reageer je op een stoere manier. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je kunt je grenzen aangeven. Je durft plannetjes te maken en bent ondernemend. Zolang naast de **blauwe** pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen zich op een hele positieve en krachtige wijze gedragen. Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met de rode pet. Dan ben je vol levenslust. Je hebt een goed gevoel voor humor. Je bent optimistisch en je verstaat de kunst van het relativeren. Zolang naast de rode pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en opgewekte manier weten te reageren.

Je kunt ook een kanjer zijn in combinatie met een gele pet. Dan ben je vriendelijk, bescheiden en aardig. Zolang naast de gele pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en rustige manier weten te reageren.

Uiteraard zijn er ook verschillende combinaties van petten mogelijk.

De petten zijn hulpmiddelen om op een respectvolle wijze over gedrag te kunnen praten. Kinderen zijn niet het gedrag van de pet, maar de petten staan voor de keuzes die de kinderen kunnen maken. Kinderen wordt daarmee geleerd dat ze zelf verantwoordelijkheid dragen voor de gedragskeuzes die ze maken. Zolang je drager bent van de witte pet van vertrouwen kun je ook niet zeggen dat de ene combinatie beter is dan de andere combinatie van petten.

Wanneer ontstaan de echte problemen? Dat is wanneer de witte pet van het vertrouwen wegvalt. We vervallen dan in reacties, die niet meer passen bij de cultuur van wederzijds respect. Het recht van de sterkste begint te gelden. Voor de zojuist genoemde positieve eigenschappen komt dan het woordje ‘te’ te staan. Kinderen reageren dan te krachtig, te stoer en smeden plannen die ten koste gaan van anderen. De vrolijke kinderen reageren nu te lollig met humor dat ten koste gaan van een ander en/of zichzelf. Het gedrag is onvoorspelbaar, onbetrouwbaar, niet serieus te nemen en beledigend. De vriendelijke en bescheiden kinderen reageren nu angstig en te lief. Deze kinderen cijferen zichzelf helemaal weg en worden als het ware onzichtbaar.

6.4.5 Gele en rode kaart

Wanneer een kind de regels overtreedt door te schelden of hij doet een ander kind pijn, dan krijgt hij een “gele kaart”. Daarbij moet hij een “Oepsblad” al dan niet met behulp van de leerkracht invullen. Dit is om te leren reflecteren op het eigen gedrag. Kinderen moeten beschrijven wat er gebeurd is, welke pet ze op dat moment op hadden en hoe ze eventueel beter hadden kunnen handelen. Wanneer er zich tussen bijvoorbeeld twee kinderen een conflict heeft afgespeeld, laten we beide kinderen een “Oepsblad” invullen, zodat we van beide kanten horen wat er gebeurd is. Het “Oepsblad” gaat mee naar huis, zodat ouders weten wat er gebeurd is op school. Bij herhaling van het niet opvolgen van de regels, wordt een “rode kaart” gegeven en worden de ouders samen met het kind op school uitgenodigd voor een gesprek. Samen wordt er naar een oplossing gezocht.

6.4.6 Samenwerking school en ouders

De school, ouders en kinderen halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen: het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders andermans kind een lesje gaan leren met het doel de problemen voor het eigen kind op te lossen. Bij problemen van pesten of agressie nemen de leerkrachten, de kanjercoördinator, directie en ouders hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met elkaar, met het doel een goede oplossing te vinden die ook in de toekomst houdbaar is. Voorbeeldgedrag van leerkrachten en ouders is van groot belang. Er zal minder worden gepest als duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar (fatsoensnormen), waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met verbaal of fysiek geweld worden opgelost. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Het oplossen van conflicten tussen kinderen is zelden een probleem als op basis van het voorgaande met elkaar wordt overlegd.

Van de ouders wordt verwacht dat zij zich aan de volgende vuistregels houden:

1. U oefent zich in zelfbeheersing. Dat betekent dat u niet het recht heeft andermans kind, een andere ouder of een leerkracht verbaal of fysiek te overdonderen/aan te vallen. U moet zich zeker niet misdragen in aanwezigheid van andere kinderen.
2. U spreekt in positieve zin over andermans opvoeding en andermans kind. Dat doen we ook over u en uw kind. Kunt u dat niet, dan houdt u uw mond.

3. Als u zich zorgen maakt om het welzijn van uw kind of het welzijn van andermans kind, dan overlegt u met de leerkracht en eventueel de kanjercoördinator. Uitgangspunt daarbij is dat u in gesprek gaat met het doel een oplossing te zoeken die goed is voor u en uw kind, maar ook goed is voor de andere kinderen. Wij zijn hierin uw medestander. Onze kanjercoördinator is Arthur Verbeek.
4. Als ouder kent u het verschil tussen overleg waarin zorg wordt gedeeld/een oplossing wordt gezocht, en kwaadsprekerij/roddelen.

6.5 Social media protocol

6.5.1 Inleiding

Onder social media verstaan wij Facebook, Twitter, Instagram, TikTok, WhatsApp, chatten, You tube en andere internetcontacten. Het gebruik van social media kan heel nuttig zijn voor leerlingen en leerkrachten, maar het heeft ook vervelende kanten. Er zijn bijvoorbeeld sites met ongewenste inhoud of leerlingen worden digitaal gepest (cyberpesten). We merken dat niet ieder kind beseft wat voor gevolgen er zijn als je social media niet goed gebruikt.

Het omgaan met social media is iets dat je moet leren. Door ervoor te zorgen dat leerlingen, ouders en leerkrachten weten hoe ze met social media om moeten gaan, kunnen we zorgen dat het een nuttig en leuk communicatiemiddel is.

6.5.2 Social media regels in de school

- Er wordt via de Parro app toestemming gevraagd aan ouders of foto- en filmopnamen van hun kind tijdens schoolsituaties op diverse media van de school geplaatst mag worden (schoolgids, Parro, website).
- Het is leerlingen niet toegestaan om tijdens de lessen actief te zijn op social media.
- Het is toegestaan om kennis en informatie te delen, als het geen vertrouwelijke of persoonlijke informatie bevat en anderen niet schaadt.
- Iedereen is zelf verantwoordelijk voor de inhoud die hij/zij publiceert op social media.
- Iedereen moet zich ervan bewust zijn dat gepubliceerde teksten en uitlatingen voor onbepaalde tijd openbaar zullen zijn, ook na verwijdering van het bericht.
- Het is niet toegestaan om foto-, film- en geluidsopnamen van schoolgerelateerde situaties te maken en eventueel op social media te zetten tenzij de betrokkenen hier zelf toestemming voor hebben gegeven.
- Alle betrokkenen nemen de fatsoensnormen en Kanjerregels in acht. Wanneer deze worden overschreden (bijvoorbeeld: mensen pesten, kwetsen, stalken, bedreigen, zwartmaken of op een andere manier beschadigen) dan neemt de schoolleiding passende maatregelen. Zie hiervoor ook het pestprotocol.
- Wanneer een leerling of ouder ziet dat een ander kind of ouder zich niet houdt aan de fatsoensnormen en Kanjerregels moet dit gemeld worden bij de leerkracht, kanjercoördinator en/of schoolleiding.
- Iedereen gebruikt social media op een positieve manier.

6.5.3 Hoe te handelen bij digitaal pesten

Wanneer digitaal pesten wordt gesignaleerd worden de volgende stappen ondernomen:

- De leerkracht gaat in gesprek met de betreffende leerling aan de hand van de Kanjerregels.
- Er wordt geprobeerd te achterhalen wie dit veroorzaakt of veroorzaken en de leerkracht gaat met hem of hen in gesprek.
- Wanneer niet bekend is wie het bericht gestuurd heeft, wordt het door de leerkracht bespreekbaar gemaakt in de groep om te kijken of daar eventuele aanwijzingen uit voortkomen.
- Samen met de leerling wordt bekeken hoe het account of de connectie van degene die pest, geblokkeerd of verwijderd kan worden.

- In de groep worden de Kanjerregels besproken in relatie tot digitaal pesten.
- De ouders en/of verzorgers van de betrokken leerlingen worden uitgenodigd op school voor een gesprek en op de hoogte gebracht van het gebeuren. Hiervan wordt een verslag gemaakt in Parnassys.
- De periode erna vraagt/controleert de leerkracht of het digitaal pesten daadwerkelijk gestopt is.
- Wanneer het digitaal pesten door blijft gaan, is het pestprotocol van toepassing.

6.5.4 Lessen over social media

Er wordt in de groepen 5 t/m 8 ieder jaar aandacht besteed aan social media om de kinderen bewust te maken van de positieve en negatieve kanten van social media. Hierbij wordt gebruikgemaakt van filmpjes, lesbrieven en ouderbrieven.

Hoofdstuk 7: Schoolveiligheid

7.1 Veiligheid op school

Veiligheid op school vinden we erg belangrijk. De eisen van de ARBO-wet zijn onze leidraad. Eens per vier jaar houdt de preventiemedewerker een risico-inventarisatie en -evaluatie. Dit wordt besproken met de directie en de MR. De resultaten hiervan zet de preventiemedewerker om in een Plan van Aanpak dat ter goedkeuring aan de Arbodienst wordt voorgelegd. Jaarlijks wordt de voortgang en uitvoering van dit plan gecontroleerd. De teamleider van de middenbouw is onze preventiemedewerker.

Meerdere leerkrachten hebben het diploma bedrijfshulpverlening. Jaarlijks frissen de leerkrachten hun kennis op door tweemaal deel te nemen aan de cursus BHV. De school voldoet aan de eisen met betrekking tot de brandveiligheid en heeft een ontruimingsplan. Elk schooljaar houden we enkele keren een ontruimingsoefening. De ene keer gebeurt dat aangekondigd en de andere keer onaangekondigd.

Jaarlijks worden alle speeltoestellen professioneel gecontroleerd en onderhouden. Wanneer een kind toch een ongeluk(je) overkomt waarvoor ouders naar de Eerste Hulp afdeling van het ziekenhuis moeten, dan proberen we zo snel mogelijk een van de ouders te bereiken en het kind te laten ophalen. Lukt dat niet of is het ongeval zo ernstig, dat wachten niet verantwoord is, dan bellen we 112. We brengen de ouders dan alsnog zo spoedig mogelijk op de hoogte. We houden een ongevallenregister bij. Zo kan duidelijk worden wat gevaarlijke situaties/speeltoestellen zijn, waarop we dan actie op kunnen ondernemen.

Verder hebben we een veiligheidsprotocol en een gedragscode. Beide hebben als doel een veilig klimaat voor kinderen (ouders en leerkrachten) te scheppen.

De gedragscode vindt u in bijlage 1 van de schoolgids.

7.2 Vertrouwenspersoon

We hebben een interne vertrouwenspersoon. Dit is Marianne van Harten, tel: 030 6914512 e-mail: mariannevanharten@hs.cbozeist.nl. Bij haar kunnen kinderen, ouders en leerkrachten terecht met vertrouwelijke zaken en persoonlijke problemen met betrekking tot schoolse zaken. Dit moet betrekking hebben op maatregelen, nalatigheid, ongewenst gedrag, onprofessioneel gedrag, onpedagogisch of oncollegiaal handelen in de schoolsituatie.

De belangrijkste taken van een interne vertrouwenspersoon zijn:

- voorlichting geven over het voorkomen van machtsmisbruik (seksuele intimidatie, discriminatie, agressie/geweld/pesten) in onderwijssituaties aan personeel, leerlingen en ouders;
- voorlichting geven over de te volgen procedure bij een klacht aan leerlingen, ouders en personeel;
- is eerste opvang van degene die het probleem aankaart;
- informatie geven over de mogelijk te volgen procedures binnen en buiten de school;
- verkennen welke procedure naar de mening van de 'klager' de meest wenselijke is;
- de 'klager' desgewenst begeleiden naar de externe vertrouwenspersoon.

De externe vertrouwenspersonen zijn:

Jeanet Crielaard, tel. 06 33141356, e-mail: jcrielaard@centraalnederland.nl

Hennie Nieuwenhuis, tel. 06 10043132, e-mail: hnieuwenhuis@centraalnederland.nl

Hoofdstuk 8: De ouders

Als uw kind(eren) op De Hoeksteen is/zijn ingeschreven, heeft u daarmee een deel van de opvoeding aan ons gegeven. We voelen dat als een grote verantwoordelijkheid. Die willen we steeds met u delen, door u te betrekken bij school en u op de hoogte te houden van de dagelijkse gang van zaken op school. Een goede samenwerking tussen school en thuis bevordert het welbevinden van uw kind(eren). We doen als school ook regelmatig een beroep op ouders om aan allerlei activiteiten deel te nemen en mee te helpen met de organisatie daarvan.

Er is een aantal vaste momenten van contact en informatie tussen school en ouders. We beschrijven ze hieronder.

8.1 Oudercontacten

8.1.1 Afstemmingsgesprekken

Aan het begin van het schooljaar vinden er afstemmingsgesprekken plaats. Deze gesprekken zijn bedoeld om kennis te maken met elkaar als ouders en leerkrachten. In deze gesprekken staat de afstemming tussen de ouders en leerkrachten centraal. Graag horen de leerkrachten van de ouders hoe zij hun kind zien en waar de leerkrachten misschien extra aandacht aan moeten besteden. We vinden het fijn als de kinderen bij deze gesprekken aanwezig zijn. We willen graag alle ouders spreken.

8.1.2 Ouder/kind gesprekken

Om de ouders zo goed mogelijk over de voortgang van de ontwikkeling van de kinderen op de hoogte te houden zijn er twee gespreksmomenten per schooljaar. Op deze avonden kunt u met de leerkrachten over de vorderingen van uw kind(eren) spreken. We vinden het fijn als uw kind bij deze gesprekken aanwezig is. Als alles met uw kind(eren) naar wens verloopt, laten wij het aan u over, al dan niet te komen. Indien echter de vooruitgang van uw kind voor ons aanleiding geeft tot zorgen, dan verzoekt een van de leerkrachten u om op school te komen. Datzelfde is het geval als er tussentijds opvallende zaken m.b.t. het gedrag of het leerproces van uw kind zijn. De leerkracht zal u in zo'n geval persoonlijk via de mail of telefonisch benaderen. Het bovenstaande beschrijft wanneer wij u uitnodigen om contact te onderhouden. U kunt natuurlijk zelf ook altijd contact opnemen met een van de leerkrachten als u vragen hebt over de ontwikkeling van uw kind.

8.1.3 Inloophmoment

Een à twee keer per schooljaar mogen de kinderen hun ouders het werk, de spelletjes en dergelijke op school laten zien.

8.1.4 Gewoon binnenlopen!

Kinderen laten graag zien wat ze op school gemaakt hebben en wat ze in hun schriftjes gedaan hebben. Voor schooltijd is hier geen tijd voor, maar na schooltijd bent u van harte welkom! Wij vinden het alleen maar leuk als u na schooltijd eens binnenloopt met uw kind. Er is dan ook de mogelijkheid om de leerkracht eventueel wat vragen te stellen.

8.2 Informatievoorziening

8.2.1 Nieuwsbrief

Eenmaal per maand verschijnt Het Hoekjournaal, de nieuwsbrief van de school. U leest in Het Hoekjournaal over alle belangrijke gebeurtenissen op school.

8.2.2 Website

De Hoeksteen beschikt over een actuele website. Op deze website vindt u o.a. informatie van de school, Het Hoekjournaal, nieuwsbrieven, foto's en informatie over en van de diverse groepen.

De website van De Hoeksteen is: www.cbsdehoeksteenzeist.nl.

Op de website worden af en toe foto's van kinderen en groepen kinderen gepubliceerd. Er zullen geen herleidbare namen worden gebruikt als onderschrift. Ieder schooljaar moet u schriftelijk toestemming geven voor het plaatsen van foto's op de website.

8.3 Parnassys en Parro

Er wordt zowel via Parro als via Parnassys met ouders gecommuniceerd. Parro wordt gebruikt voor korte berichten en om foto's van de kinderen te delen. Parnassys wordt gebruikt voor langere berichten. Leerkrachten reageren uiterlijk binnen een week op mails. Ze reageren niet direct, omdat ze bijvoorbeeld iets na moeten vragen, maar ook omdat ze bijvoorbeeld vergaderingen, oudergesprekken, cursus of iets anders hebben na schooltijd. E-mail is een snel medium en geschikt voor niet-urgente doeleinden. Inhoudelijke vragen kunt u beter in een persoonlijk gesprek met de leerkracht bespreken. De toetsresultaten en persoonlijke gegevens zijn in te zien in het ouderportaal van Parnassys. Als uw kind start op school, ontvangt u hiervoor inloggegevens. U kunt in het ouderportaal en Parro tevens aangeven wat u wel/niet wilt op het gebied van privacy.

8.4 Gescheiden ouders

Wanneer ouders gescheiden leven, zijn we verplicht om beide ouders te informeren. We houden ons aan het protocol 'gescheiden ouders'. Hierin is o.a. vastgesteld dat informatie aan beide ouders wordt verstrekt. Tevens hebben beide ouders recht op een gesprek met de leerkracht. Onze voorkeur gaat uit naar een afspraak met beide ouders. Wanneer u uw nieuwe partner mee wilt nemen naar het gesprek, moet dat altijd in overleg met de andere ouder van het kind. De nieuwe partner mag dan alleen toehoorder zijn.

Hoofdstuk 9: Praktische zaken

Over een groot aantal zaken zijn afspraken gemaakt. In het onderstaande hoofdstuk worden deze besproken.

9.1 Schooltijden

De schooltijden zijn als volgt:

maandag	8.30 uur – 14.45 uur
dinsdag	8.30 uur – 14.45 uur
woensdag	8.30 uur – 12.30 uur
donderdag	8.30 uur – 14.45 uur
vrijdag	8.30 uur – 12.00 uur (groep 1 t/m 4)
	8.30 uur – 14.45 uur (groep 5 t/m 8)

Als school willen we graag op tijd beginnen. 's Morgens gaat de buitendeur om 8.20 uur open en mogen de kinderen naar binnen. Om 8.25 uur gaat de eerste bel en moeten de kinderen naar binnen. Om 8.30 uur gaat vervolgens de tweede bel en dat is het teken dat de lessen gaan beginnen.

De kinderen van de groepen 3 t/m 8 moeten buiten afscheid nemen van hun ouders, omdat het anders onoverzichtelijk wordt voor de leerkrachten in de gang en in de klassen. De ouders van de kinderen van groep 1/2 mogen hun kind tot aan het lokaal brengen en in de gang afscheid nemen. De groepen 1 en 2 gebruiken de ingang bij het voorplein. De overige groepen gebruiken de ingang bij het achterplein. Dit geldt ook voor kinderen die een broertje of zusje in groep 1/2 hebben.

9.2 Afwezigheid van leerlingen

Bij ziekte of plotselinge afwezigheid om andere redenen is het wenselijk wanneer u dat vóór schooltijd (8.15 uur) meldt via Parro of telefonisch. Als de telefoon niet opgenomen wordt, kunt u het antwoordapparaat inspreken. Deze wordt altijd afgeluisterd. Wanneer de afwezigheid van uw kind niet gemeld is, wordt er na 8.45 uur contact met u opgenomen. Bij langer durende afwezigheid (meer dan één week) neemt de leerkracht van uw kind contact met u op en wordt er in overleg huiswerk vastgesteld.

9.3 Afwezigheid leerkracht

Bij afwezigheid van een leerkracht komt er een vervanger. Wanneer er geen invalkracht beschikbaar is, wordt eerst intern een oplossing gezocht, bijvoorbeeld door een groep te verdelen over andere groepen. Wanneer dit niet lukt, kan het voorkomen dat de kinderen een dag vrij hebben. In een dergelijk geval proberen we u daar tijdig van op de hoogte te stellen.

9.4 Schoolvakanties en studiedagen

Alle **vakanties** voor dit schooljaar op een rij:

Herfstvakantie: 20 okt t/m 24 okt 2025

Kerstvakantie: 22 dec 2025 t/m 2 jan 2026

Voorjaarsvakantie: 16 febr t/m 20 febr 2026

Pasen: 3 t/m 6 april 2026

Meivakantie: 27 april t/m 8 mei 2026

Hemelvaart: 14 en 15 mei 2026

Pinksteren: 25 mei 2026

Zomervakantie 20 juli t/m 28 aug 2026

Daarnaast zijn er nog **vrije middagen**:

- Vrijdagmiddag 5 december 2025 (Sinterklaas)
- Vrijdagmiddag 19 december 2025
- Donderdagmiddag 2 april 2026 **vanaf 13.00 uur** (na de paaslunch)
- Vrijdagmiddag 17 juli 2026 (voor de zomervakantie)

Studiedagen 2025-2026

- Dinsdag 23 september 2025
- Vrijdag 9 januari 2026
- Maandag 2 maart 2026
- Donderdag 26 maart 2026
- Vrijdag 5 juni 2026

Op deze dagen zijn alle kinderen vrij.

9.5 Verlofregelingen

9.5.1 Verlofregeling voor de leerlingen

De leerplichtwet geldt voor alle leerlingen vanaf 5 jaar. Vanaf die leeftijd mogen de kinderen niet meer buiten de vakanties zonder reden afwezig zijn.

Er zijn omstandigheden waarbij verlof gegeven kan worden, bijvoorbeeld een familiejubileum of een overlijden van een familielid. Verlof moet altijd schriftelijk worden aangevraagd. Hiervoor zijn op school speciale formulieren verkrijgbaar. Ongeoorloofd verzuim wordt door ons gemeld bij de leerplichtambtenaar van de gemeente. Wanneer een kind geoorloofd afwezig is voor meer dan een dag, wordt in overleg met de ouders huiswerk meegegeven.

9.5.2 Richtlijnen voor het toekennen van vakantie en verlof

Vakantieverlof

Vakantieverlof kan verleend worden als het door de specifieke aard van het beroep van een van de ouders/verzorgers niet mogelijk is om tijdens een van de schoolvakanties op vakantie te gaan. Dit extra vakantieverlof mag eenmaal per schooljaar door de directeur worden verleend en mag niet langer dan tien schooldagen duren.

Verder dient men met de volgende voorwaarden rekening te houden:

- de aanvraag moet bij de directeur worden ingediend;
- de directeur neemt de beslissing;
- de aanvraag dient ten minste acht weken van tevoren worden voorgelegd;
- de ouders/verzorgers overleggen een werkgeversverklaring waaruit de specifieke aard van het beroep én de verlofperiode van de betrokken ouder blijken;
- de verlofperiode mag niet in de eerste twee weken van het schooljaar vallen of een dag voor of na een vakantie.

Extra verlof in geval van “andere gewichtige omstandigheden” voor maximaal 10 schooldagen per schooljaar als gevolg van artikel 14, lid 1:

- voor verhuizing ten hoogste één dag;
- voor het bijwonen van het huwelijk van bloed- of aanverwanten t/m de derde graad voor één of ten hoogste twee dagen, afhankelijk of dit huwelijk wordt gesloten in of buiten de woonplaats van de belanghebbende;
- bij ernstige ziekte van ouders/verzorgers of bloed- of aanverwanten t/m de derde graad. De duur hiervan moet in overleg met de directeur worden vastgesteld;
- bij overlijden van bloed- of aanverwanten in de eerste graad voor ten hoogste vier dagen. Van bloed- en aanverwanten in de tweede graad voor ten hoogste twee dagen. Van bloed- of aanverwanten in de derde en vierde graad voor ten hoogste één dag;

- bij 25-, 40- en 50-jarig ambtsjubileum en het 12,5-, 25-, 40-, 50-, en 60-jarig huwelijksjubileum van ouders/verzorgers of grootouders voor één dag;
- voor andere, naar oordeel van de directeur, belangrijke reden, maar geen vakantieverlof.

Verder dient men met de volgende voorwaarden rekening te houden:

- de aanvraag moet bij de directeur worden ingediend;
- de directeur neemt de beslissing;
- het verzoek moet vooraf of in ieder geval binnen twee dagen na het ontstaan van de verhindering aan de directeur worden voorgelegd.

Er mag dus **geen** vrij worden gegeven in verband met:

- goedkopere vakanties – inclusief wintersport – buiten het seizoen;
- door anderen betaalde vakanties, midweek of weekend;
- al jaren niet op vakantie zijn geweest;
- reeds tickets gekocht of reserveringen gedaan;
- familiebezoek in het buitenland;
- een uitnodiging van familie of vrienden om buiten de normale schoolvakantie op vakantie te gaan;
- eerder vertrek of latere terugkeer in verband met (verkeers)drukke
- reeds een ander kind in het gezin vrij is.

Extra verlof in geval van “andere gewichtige omstandigheden” voor meer dan tien schooldagen:

- de aanvraag dient minimaal een maand van tevoren via de directeur bij de leerplichtambtenaar te worden ingediend;
- de leerplichtambtenaar neemt de beslissing;
- de ouders/verzorgers moeten een verklaring van een arts of maatschappelijk werk(st)er kunnen overleggen waaruit blijkt dat verlof noodzakelijk is op grond van medische of sociale indicatie betreffende één van de familieleden;
- de ouders/verzorgers anderszins kunnen aantonen dat de omstandigheden en/of redenen hebben geleid tot het aanvragen van het verlof zwaarder wegen dan het individuele belang van het schoolbezoek van het kind.

9.6 Medisch protocol

Iedere school heeft te maken met kinderen die tijdelijk niet naar school kunnen komen, omdat ze ziek zijn. De aard van de ziekte kan heel verschillend zijn: een griepje, een levensbedreigende ziekte, een ongeval, een chronische ziekte of psychosomatische klachten. Daarnaast worden leerkrachten op school regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn, die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook krijgen leerkrachten regelmatig het verzoek van ouders/verzorgers om hun kinderen een door een arts voorgeschreven medicijn toe te dienen.

Een enkele keer wordt medisch handelen van een leerkracht gevraagd zoals het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie.

De school aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Leerkrachten begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. We beschikken over een protocol, waarin beschreven staat hoe er omgegaan wordt met zieke kinderen. Daarnaast is beschreven waar welke verantwoordelijkheid ligt als het gaat om het toedienen van medicijnen op school. Dit protocol ligt ter inzage bij de directeur.

Als uw kind op school medicijnen moet gebruiken, moet u daarvoor als ouder toestemming geven. Dit doet u door een medicatieformulier in te vullen en te ondertekenen. Dit geldt ook voor het innemen van bijvoorbeeld paracetamol. **Ieder jaar** moet dit formulier opnieuw worden ingevuld en ondertekend. Dit kunt u vragen aan de leerkracht van uw kind.

9.7 Allergie/dieetformulier

Diverse kinderen mogen bepaalde dingen niet eten, omdat ze er bijvoorbeeld allergisch voor zijn. Er zijn ook kinderen die bijvoorbeeld geen varkensvlees mogen. Van sommige kinderen is het bij ons bekend, van andere kinderen niet. Als kinderen iets niet mogen eten of ergens allergisch voor zijn, horen we dit graag van u. Hiervoor moet u **ieder jaar** een formulier invullen. Dit kunt u vragen aan de leerkracht van uw kind.

9.8 Gebruik van persoonsgegevens

Onze scholen leggen in het leerlingvolgsysteem (Parnassys) gegevens over uw kind vast. Het gaat hierbij niet alleen om naam, geboortedatum en overige contactgegevens, maar soms ook om bijzondere persoonsgegevens zoals bijvoorbeeld gegevens over de gezondheid alsmede toetsresultaten en gespreksverslagen. We registreren en gebruiken alleen gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor het onderwijs. Het bestuur van CBO Zeist is verantwoordelijk voor de bescherming van de privacy van leerlingen en heeft haar werkwijze hiervoor vastgelegd in het privacyreglement, dat van toepassing is voor alle scholen van CBO Zeist. U kunt dit reglement vinden op de [website van CBO Zeist](#). Jaarlijks informeren wij u hierover, zodat u weet wat uw rechten zijn. Elke ouder met wettelijk gezag heeft recht op inzage van administratieve gegevens en correctie van onjuiste gegevens van het kind. Hiervoor kunt u contact opnemen met de directeur van de school van uw kind. Daarnaast vragen wij u jaarlijks uw NAW-gegevens in Parro te controleren. Tevens kunt u hier de privacy-instellingen aanpassen met betrekking tot beeldmateriaal.

Wij gebruiken de persoonsgegevens ook om voor uw kind een account aan te maken in de Google Workspace for Education-omgeving van de school. Google Workspace for Education is de digitale omgeving van Google voor het onderwijs. Het bevat onder andere Gmail, Agenda, Documenten en Classroom. Leerlingen van de scholen van CBO Zeist gebruiken hun Google Workspace for Education-account om o.a. aan opdrachten te werken, met hun docenten te communiceren, in te loggen op hun Chromebook en vaardigheden voor digitaal burgerschap te leren. In de Privacyverklaring van Google Workspace for Education staat welke gegevens Google verzamelt uit Google Workspace for Education-accounts en hoe Google die gegevens gebruikt en bekend maakt.

U kunt de privacyverklaring online lezen op:

https://workspace.google.com/terms/education_privacy.html. CBO Zeist gebruikt zowel de kern- als de aanvullende diensten van Google. Met de inschrijving van uw kind heeft u ons toestemming gegeven om deze diensten te gebruiken. De belangrijkste aanvullende diensten van Google in het onderwijs zijn Maps, Earth en YouTube.

Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs

Onze scholen leggen in het leerlingvolgsysteem (Parnassys) gegevens over de schoolresultaten van de leerlingen vast. Die gegevens zijn belangrijk om het onderwijs van onze scholen te verbeteren en voor onze gesprekken met bijvoorbeeld de Inspectie van het Onderwijs. Sommige gegevens zijn daarnaast belangrijk voor wetenschappelijk onderzoek. Vooral de resultaten van taal- en rekentoetsen.

Voor dit onderzoek worden leerlinggegevens uitgewisseld met het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs (NCO) en het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS). Deze gegevens worden geanonimiseerd verwerkt in trendrapportages die scholen helpen hun onderwijs te verbeteren. Meer informatie vindt u op <https://nationaalcohortonderzoek.nl>.

Wij mogen deze gegevens, zonder uw toestemming, delen met deze instanties omdat we volgens de onderwijswetgeving de plicht hebben om ons onderwijs te verbeteren en te verantwoorden. Het gaat hier om gegevens die niet herleidbaar zijn naar een individu. Mocht u bezwaar hebben tegen het gebruik van de gegevens van uw kind, dan kunt u dit laten weten bij de school. De school zorgt er dan voor dat de gegevens van uw kind niet worden doorgestuurd.

9.9 Parkeerbeleid

De Hoeksteen ligt aan de relatief smalle Jagerlaan met de hoek Cronjélaan/Torenlaan en de kruising met de Costerlaan. Bij de school en ouderraad is het bekend dat de aanwezige parkeerhavens in deze straten vaak bezet zijn tijdens het brengen en halen van de kinderen. Dit leidt er regelmatig toe dat auto's 'even' stil blijven staan bij de school, dubbel geparkeerd worden of half op de stoep worden gezet. Dit leidt tot onveilige situaties voor de kinderen. We vragen u daarom of u uw auto zou willen parkeren in de daarvoor bestemde vrije parkeerhavens of parkeergarage. Om deze reden kunt u bij het secretariaat van de school een parkeerkaart krijgen, waarmee u uw auto gratis - in combinatie met de blauwe kaart - maximaal 15 minuten kunt parkeren in de grote parkeergarage op de Antonlaan (De Luifel). Van daaruit kunt u oversteken naar de school, die er schuin tegenover ligt. Ook kunt u parkeren op de Jagerlaan, Cronjélaan en de Torenlaan.

We rekenen er graag op dat in ieder geval de ouders/verzorgers van de school bijdragen aan een grotere verkeersveiligheid voor de kinderen.

9.10 Schoolverzekering

We hebben voor alle leerlingen een ongevallenverzekering afgesloten. Deze is 24 uur geldig en heeft géén plaatsbeperking. De kinderen zijn dus ook verzekerd tijdens een excursie, schoolreis en schoolkamp. De verzekering vergoedt de schades die u privé niet afgedekt heeft. Een schadeformulier is op school verkrijgbaar. De verzekering dekt eveneens letsel bij ouders/verzorgers die voor school een activiteit verzorgen.

We hebben ook een aansprakelijkheidsverzekering voor de leerlingen. Deze verzekering dekt schades van leerlingen t.o.v. school.

9.11 Zorg voor het milieu

Een van de doelstellingen van De Hoeksteen is het aanleren van zorg voor ons leefmilieu. In de groepen worden oud papier, plastic, GFT en restafval gescheiden weggegooid.

9.12 Verjaardagen

Kinderen die jarig zijn mogen in hun groep trakteren. Ook gaan de kinderen bij de leerkrachten langs. U wordt verzocht de traktaties klein te houden en uw kind op iets gezonds te laten trakteren.

9.13 Pauzehap

Halverwege de morgen is er voor de kinderen gelegenheid iets gezonds te eten en te drinken. Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag moeten de kinderen fruit of groente meenemen als pauzehap. Er mag dan niets anders meegenomen worden. Op woensdag mogen de kinderen iets anders meenemen.

9.14 Gymkleding

Elk jaar zien wij kinderen met gymschoenen die te glad of te stijf zijn. Daarom hier wat tips voor als u nieuwe schoenen voor uw kind gaat kopen:

- Voor de kinderen van groep 1 t/m 4 zijn de linnen schoentjes het beste. Liever geen balletschoentjes of turnschoentjes, omdat deze glad of niet stevig genoeg zijn om de tenen te beschermen bij activiteiten als hockey of voetbal.
- Voor de kinderen van groep 5 t/m 8 is vooral de stijfheid van de zool van de schoen belangrijk. Schoenen moeten niet te stijf zijn, omdat kinderen dan hun voeten niet kunnen afwikkelen. De zool moet stroef zijn en bij voorkeur een draaipunt hebben aan de voorkant onder de bal van de voet. De zolen van zaalschoenen zijn meestal iets lichtbruin gekleurd. Zwarte zolen mogen niet in de gymzaal en witte zolen blijken vaak te glad (het zijn dan meestal tennisschoenen voor buiten).

Sieraden moeten af tijdens de gymles. Bij voorkeur graag de sieraden thuis al af doen, maar anders worden ze tijdens de les bewaard in een bakje in de gymzaal. De leerling is zelf verantwoordelijk voor het weer meenemen van de sieraden. Over oorbellen, die niet afgedaan mogen worden, moet een pleister geplakt worden. Over armbandjes, die niet af kunnen, moet een zweetbandje (zelf meenemen!) gedragen worden.

Als een kind zijn/haar gymkleding niet bij zich heeft, mag het niet meedoen met de gymles. Dit geldt ook wanneer een kind geen gymschoenen mee heeft.

9.15 Gymnastiekrooster

Op maandag en vrijdag wordt er gymnastiek gegeven aan alle groepen door onze vakleerkracht.

9.16 Telefoons

Als kinderen een telefoon mee hebben naar school, moeten ze deze op school uitzetten.

De telefoons worden bewaard door de leerkracht. Als een telefoon toch afgaat, moet deze ingeleverd worden bij de leerkracht. Na een week wordt deze weer teruggegeven.

9.17 Schoolfotograaf

De schoolfotograaf komt elk jaar op school. Hij maakt individuele foto's, gezinsfoto's en groepsfoto's. De fotograaf maakt in principe van alle kinderen foto's. U beslist of u ze al dan niet koopt.

9.18 Avondvierdaagse

De Hoeksteen loopt jaarlijks mee met de avondvierdaagse. Alle kinderen vanaf groep 3 mogen meedoen en in het voorjaar kunt u uw kind hiervoor opgeven.

9.19 Huisdieren

In verband met cara en allergieën wordt u verzocht uw huisdieren buiten de school te houden.

9.20 Luizen

Zoals op vele basisscholen gaan deze kleine beestjes onze school niet altijd voorbij. Na iedere vakantie worden alle kinderen gecontroleerd op hoofdluis. Als u zelf bij uw kind hoofdluis ontdekt, vinden wij het prettig als u dit meldt bij de leerkracht. De leerkracht stelt dan ook de andere ouders hiervan op de hoogte. Ieder kind krijgt wel een keertje luizen in zijn schoolloopbaan. Belangrijk is om het zo snel mogelijk te behandelen, zodat zo veel mogelijk wordt voorkomen dat andere kinderen ze krijgen.

Daarom wordt u gebeld, wanneer ze bij uw kind geconstateerd worden, en vragen wij u uw kind zo snel mogelijk te behandelen.

Als uw kind hoofdluis heeft, kam het haar dan tweemaal per dag gedurende twee weken met een speciale kam. Dit moet u stukje voor stukje doen. Als een kind lang haar heeft, bent u zo een uur bezig met het kammen van de haren. Het gaat gemakkelijker wanneer u crèmespoeling in het haar doet. Daar blijven de luizen en neten aan plakken en zijn ze makkelijker uit het haar te verwijderen. U moet zeker de eerste dagen heel intensief kammen, omdat dan nog niet altijd alle luizen en neten verdwenen zijn. Neten kunnen dan weer uitkomen en dan begint het opnieuw. Vooral in lang en/of dik haar blijft er gemakkelijk een aantal luizen of neten achter na het kammen. Eventueel kunt u de hoofdluis bestrijden door een anti-hoofdluismiddel te gebruiken.

9.21 Uitnodigingen en kerstkaarten

Uitnodigingen voor een verjaardagsfeestje of kerstkaarten mogen niet in de klas uitgedeeld worden, behalve wanneer het voor de hele groep is. Dit omdat het ene kind meer wordt uitgenodigd of meer kerstkaarten krijgt dan het andere kind. We vragen u dit buiten school te doen, of nog beter, bij de kinderen thuis te brengen.

9.22 School en kerk

De Hoeksteen werkt samen met de Noorderlichtgemeente. Een aantal groepen bezichtigt de kerk en krijgt hierover uitleg van de dominee. Verder doet een aantal groepen spelletjes met mensen uit de gemeente en voeren de kinderen gesprekken met gemeenteleden. De paasviering vindt 's morgens op witte donderdag plaats in de kerk. Deze viering wordt samen met de dominee voorbereid.

9.23 Sponsoring

Een enkele keer wordt er op school een sponsoractie gehouden. We voeren een terughoudend beleid ten aanzien van sponsoring. Als aan sponsoring wordt gedaan, wordt, voordat de actie van start gaat, verteld waaraan de opbrengst besteed zal worden. Dat is gewoonlijk een goed doel óf voor de bekostiging van schoolspullen, die uit het gewone budget niet aangeschaft kunnen worden.

Hoofdstuk 10: Ouderhulp

Ouders zijn op vele manieren actief in de school. We kunnen niet zonder de hulp en ondersteuning van ouders. De medezeggenschapsraad en ouderraad spelen een belangrijke rol in de school. Ook andere ouders zijn actief tijdens of na schooltijd. Alle actieve inbreng van ouders in school versterkt de band tussen school en ouders en vergroot het inzicht in schoolzaken. Ouders kunnen onder andere bij de volgende activiteiten betrokken worden:

1. begeleiding bij excursies en uitstapjes;
2. begeleiding bij sportdagen en toernooien;
3. koken;
4. aankleden van de hal;
5. schoolwas;
6. technisch onderhoud.

10.1 Medezeggenschapsraad

De Medezeggenschapsraad (M.R.) bestaat uit twee ouders en twee leerkrachten. De M.R. heeft instemmings- en adviesbevoegdheden over onderwerpen die met het beleid van de school te maken hebben, zoals schoolplan en schoolgids. Via verkiezingen kunnen ouders zich kandidaat stellen voor een plaats in de M.R.

10.2 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (G.M.R.) heeft instemmings- en adviesbevoegdheden over onderwerpen die met het beleid van de stichting te maken hebben. Van iedere school van onze Stichting nemen er een ouder en een leerkracht deel aan de G.M.R.

10.3 Ouderraad

De Hoeksteen heeft een ouderraad (O.R.), die bestaat uit ouders. Deze ouders zijn gekozen door de ouders van school. In de ouderraad komt vooral de dagelijkse gang van zaken in de school aan de orde. De ouderraad bereidt samen met teamleden allerlei activiteiten voor.

De ouderraad int en beheert de ouderbijdrage. Dat is een bedrag waaruit kosten worden betaald waarvoor het ministerie geen subsidie verstrekt. Presentjes ter gelegenheid van Sinterklaas en Kerst zijn daar voorbeelden van, maar ook kosten in verband met excursies, sporttoernooien en feestavonden. De ouderbijdrage is vrijwillig. Aan het begin van elk schooljaar wordt schriftelijk gevraagd of u de bijdrage wilt voldoen. De bijdrage voor een schooljaar is € 30,00 per kind.

Voor leerlingen die gedurende een schooljaar op school worden ingeschreven is de bijdrage € 3,00 per resterende maand. Ook dan wordt eerst om uw medewerking tot betaling gevraagd.

Kinderen waarvan de ouders de ouderbijdrage niet kunnen betalen, worden niet uitgesloten van activiteiten als de bijdrage niet betaald is.

Er wordt geen jaarvergadering gehouden. Wel zijn er open vergaderingen en kunnen de ouders het overzicht van de inkomsten en uitgaven van de ouderraad inzien bij de penningmeester van de ouderraad.

10.4 Leerlingenraad

De leerlingenraad bestaat uit kinderen van de groepen 6, 7 en 8 en zet zich in voor een goede en prettige gang van zaken op school. Zij overlegt regelmatig met een (of meer) vertegenwoordiger(s) van de school over onderwerpen die voor allen van belang zijn. Ieder jaar vinden er in groep 6 verkiezingen plaats en worden er twee nieuwe leden gekozen. In totaal ben je dan drie jaar lid van de leerlingenraad.

Waarom een leerlingenraad?

- * De leerlingen hebben een eigen stem binnen de schoolorganisatie, zodat ze weten dat ze meetellen.
- * De leerlingen maken spelenderwijs kennis met democratische beginselen.
- * Het bevordert de betrokkenheid van leerlingen met school.
- * Het bevordert de verantwoordelijkheid van leerlingen voor schoolse zaken.
- * Het brengt de leerlingen een beter inzicht in de organisatie van de school bij.
- * Het bevordert de kwaliteit van de schoolorganisatie.
- * De leerlingen ondervinden wat realistisch en haalbaar is.
- * Het bevordert het burgerschap. De leerlingen leren zich uit te drukken en te bekwamen in samenwerken, overleggen, onderhandelen, vertegenwoordigen en beïnvloeden.

10.5 Klassenouders

Per klas ondersteunen een of twee klassenouders de leerkracht bij het organiseren en uitvoeren van allerlei activiteiten. Aan het eind van een schooljaar kan een ouder aangeven dat hij het volgende schooljaar klassenouder wil zijn van de groep waarin zijn kind zit. Iedere leerkracht maakt zelf afspraken met de klassenouders.

De taken van de klassenouder kunnen onder andere zijn:

- De leerkracht ondersteunen bij activiteiten binnen de klas, zoals het kerstdiner, knutselen, enzovoort;
- Op verzoek van de leerkracht andere ouders betrekken bij (buitenschoolse) activiteiten;
- Het aanspreekpunt zijn voor ouders bij bepaalde activiteiten, wanneer dit in overleg met de leerkracht is afgesproken;
- De verjaardag van de leerkracht organiseren en/of een gezamenlijk cadeau voor de leerkracht regelen;
- Oog hebben voor lief en leed in de groep;
- Vraagbaak kunnen zijn voor nieuwe ouders.

Het is niet de bedoeling dat de klassenouder alles zelf moet doen. Hij moet er juist voor zorgen dat de leerkracht hulp krijgt van een benodigd aantal ouders wanneer hij daar behoefte aan heeft.

Hoofdstuk 11: Contacten

Voor een optimale gang van zaken onderhoudt de school contacten met meerdere instanties. Hieronder worden ze vermeld:

11.1 Stichting CBO Zeist e.o.

Onze school is een van de acht scholen van de stichting scholen voor christelijk basisonderwijs Zeist e.o., in de volksmond CBO Zeist. De scholen hebben een gezamenlijk koersplan, waarin de ontwikkelrichting en gezamenlijk afgesproken visie, missie en werk-onderwerpen staan beschreven. Ons koersplan is getiteld Samen Leven Leren op onze bouwplaats, waarmee we ook zeggen dat het ons gaat om alle aspecten van opgroeien en leren en de school duiden als oefenplaats, waar fouten maken mag en iedereen erbij hoort.

CBO Zeist staat voor Christelijk geïnspireerd, goed en uitdagend onderwijs. We zien het als onze maatschappelijke opdracht om kinderen te leren over zichzelf en de wereld om hen heen. We geven kinderen een degelijke basis op het gebied van taal, rekenen en burgerschap. Zij ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden en ontdekken hun talenten. Zij vinden hun weg in het omgaan en waarderen van diversiteit en leren betrouwbaar mee te doen in onze dynamische samenleving. Samen, leven, leren vinden wij voor alle kinderen van groot belang.

De werk-onderwerpen onder onze pijlers Samen Leven Leren

samen	Leven	Leren
School is een veilige plek. Je hoort erbij. Je wordt gezien.	De basis wordt gelegd om mens te zijn in onze huidige maatschappij.	Onderwijsresultaten die passen bij de leerling-populatie op gebied van taal, lezen en rekenen.
Samen weet je meer dan alleen. Leren van elkaar. We versterken elkaar.	Duurzame omgang met onze leefomgeving. Gezondheid.	Kwaliteit en continuïteit in een krappe arbeidsmarkt. Anders organiseren.
Passende ondersteuning voor elk kind wordt effectief gerealiseerd.	Goed burgerschapsonderwijs.	Digitale geletterdheid. Sociale redzaamheid (kanjer)

Voor het complete koersplan kunt u terecht op de [website van CBO Zeist](#).

Dhr. P.D. van Buuren is de directeur bestuurder van de Stichting CBO Zeist e.o. Hij is het eerste aanspreekpunt.

11.2 Jeugdgezondheidszorg (GGD)

De Jeugdgezondheidszorg van GGD regio Utrecht is er voor kinderen, jongeren en hun ouders om hen te adviseren en te ondersteunen bij gezond opgroeien. De GGD onderzoekt alle kinderen op verschillende leeftijden. Dit om eventuele problemen te signaleren, maar vooral om kinderen en hun ouders tijdig te ondersteunen bij eventuele vragen of zorgen. De GGD werkt nauw samen met andere professionals die zich inzetten voor de gezondheid, groei en ontwikkeling van kinderen. Aan elke school is een jeugdgezondheidszorgteam van de GGD verbonden. Dit team bestaat uit een jeugdarts, een jeugdverpleegkundige en een assistente JGZ.

11.2.1 Gezondheidsonderzoeken

In groep 2 vindt er een preventief onderzoek plaats op de GGD locatie. U krijgt als ouder een uitnodiging van de GGD als uw kind aan de beurt is voor onderzoek. In groep 7 wordt er een vragenlijst afgenomen door de GGD over leefstijl en gezondheid. U moet als ouder vooraf toestemming geven voor het invullen van de vragenlijst. Na afloop krijgen de kinderen een kaart met daarop handige tips en weetjes over gezondheid. De gemeente en de school kan de verzamelde anonieme gegevens uit het onderzoek gebruiken voor het bepalen van het school- en jeugdgezondheidsbeleid.

11.2.2 Spreekuur jeugdarts/jeugdverpleegkundige

De spreekuren vinden plaats op de GGD locatie. U kunt er terecht met vragen over de ontwikkeling of gezondheid van uw kind of voor onderzoek of een gesprek.

U krijgt een uitnodiging voor het spreekuur, als:

- Het onderzoek op school aanleiding geeft tot een vervolgonderzoek of een gesprek.
- Het consultatiebureau heeft aangegeven dat een onderzoek of een gesprek gewenst is.
- De leerkracht zich zorgen maakt en in overleg met u een afspraak op het spreekuur voorstelt en dit doorgeeft aan de GGD.

Daarnaast kunt u natuurlijk altijd zelf een afspraak maken.

11.2.3 Inloopspreekuur (0-12 jaar)

Heeft u zelf nog vragen over de gezondheid of ontwikkeling van uw kind? De Jeugdgezondheidszorg biedt inloopspreekuren aan voor ouders met kinderen van 0-12 jaar.

Hier kunt u zonder afspraak terecht voor:

- Het stellen van vragen over de gezondheid en ontwikkeling van uw kind
- Een keer extra wegen en/of meten
- Voedingsadvies

11.2.4 Telefonisch spreekuur voor opvoed- en gezondheidsvragen

De GGD biedt ook een telefonisch spreekuur. U wordt dan zo mogelijk dezelfde dag nog teruggebeld door een jeugdverpleegkundige. Bel hiervoor naar 033 4600046.

11.3 Centrum voor Jeugd en Gezin

Bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Zeist kunnen ouders, opvoeders, jongeren en professionals terecht met vragen over opvoeden en opgroeien. Het CJG is tevens aanspreekpunt voor jeugdhulp. De aangeboden hulp is gratis. Het is mogelijk om je vragen anoniem te stellen.

Je kunt het CJG op verschillende manieren bereiken, te weten:

- Het CJG-inlooppunt in De Koppeling in Zeist-West is elke werkdag open.
- Je kunt telefonisch contact met hen opnemen op werkdagen van 09.00-17.00 uur via 030 8200227, of per e-mail via info@cjgzeist.nl.
- Iedere dinsdag is er een scheidingspreekuur. Elke dinsdag van 13.00-15.00 uur kun je bellen met het algemene nummer van het CJG (030) 82 00 227 en zeggen dat je belt voor het scheidingspreekuur. De medewerker verbindt je dan door met een van de scheidingsdeskundigen. Ook kinderen kunnen vragen stellen.

Vanuit het CJG is er een schoolondersteuner aan de school verbonden, te weten: Marije van Dijk.

11.4 Stichting Leerkansen Zeist

Als u een laag inkomen heeft, kunnen de schoolkosten die voor eigen rekening komen een probleem zijn. U kunt als ouder en inwoner van Zeist een aanvraag doen voor vergoeding van bijvoorbeeld leermiddelen, excursies, laptops of andere IT-middelen bij de Stichting Leerkansen Zeist. De stichting is opgericht vanuit de visie dat kosten geen belemmering mogen vormen voor schoolgaande kinderen.

U kunt een aanvraagformulier verkrijgen bij het bureau van de Sociaal Raadslieden (Bergweg 1, Zeist) of u kunt een aanvraagformulier downloaden via de website van de stichting www.Leerkansenzeist.nl. Ouders ontvangen het geld niet rechtstreeks, de kosten worden aan de school voldaan. Op de website van de stichting vindt u meer informatie over de inkomensnormen en over de procedure.

11.5 Voortgezet onderwijs

We onderhouden met alle scholen voor voortgezet onderwijs in Zeist en omgeving contact. Enerzijds willen wij graag op de hoogte zijn van de ontwikkelingen op de diverse scholen om met die kennis ouders van kinderen in groep 8 goed te kunnen voorlichten bij de schoolkeuze. Anderzijds volgen wij de leerlingen, die van De Hoeksteen naar het voortgezet onderwijs zijn gegaan om te controleren of de inschattingen van het prestatieniveau adequaat zijn geweest.

De voorlichting aan ouders en de procedure van de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs is als volgt ingericht:

- Aan het eind van groep 7 bespreekt de teamleider met de leerkrachten van groep 7 en 8 welke vorm van voortgezet onderwijs het beste lijkt te passen bij een leerling. Op basis van interesse van de leerling, observaties, werkhouding, motivatie, schoolrapporten en het IEP-leerlingvolgsysteem, wordt er per leerling een inschatting gemaakt welk type voortgezet onderwijs het beste past bij een leerling. Er wordt ouders dan een indicatie gegeven van welk type voortgezet onderwijs het best lijkt te passen bij hun kind.
- Aan het begin van groep 8 wordt de procedure van de schoolkeuzeadviesering tijdens de informatieavond aan de ouders uitgelegd.
- Begin januari ontvangen de ouders en kinderen het definitieve schooladvies. Voor de school van voortgezet onderwijs schrijft de leerkracht van groep 8 een onderwijskundig rapport. Hierin meldt hij zijn bevindingen over een leerling m.b.t. kennis, vaardigheden en werkhouding en geeft hij aan voor welk type voortgezet onderwijs hij een leerling geschikt vindt. Dit onderwijskundig rapport wordt voor de definitieve aanmelding bij een school meegegeven, zodat ouders dit in kunnen zien. Wanneer ouders ermee instemmen, is het onderwijskundig rapport definitief.
- In januari vinden de open dagen plaats van de diverse scholen voor voortgezet onderwijs. In februari vindt de IEP-doorstroomtoets plaats. Nadat er een keuze gemaakt is voor scholen voor voortgezet onderwijs, machtigen de ouders de leerkracht om hun kind aan te melden bij de school van hun keuze. Op het aanmeldingsformulier moeten de ouders meerdere keuzes aangeven. De leerkracht van groep 8 stuurt het aanmeldingsformulier samen met het onderwijskundig rapport op naar de school van de eerste keuze. De toelatingscommissie van de school voor voortgezet onderwijs maakt een afweging en laat een leerling al dan niet toe. De ouders krijgen daar dan rechtstreeks bericht van.

11.6 Een andere school

Als leerlingen naar een andere school gaan door verhuizing of verandering van school, verstrekken we aan de school van bestemming een onderwijskundig rapport. We doen dit om de overgang van de ene naar de andere school zo goed mogelijk te laten verlopen. Hiervoor wordt altijd eerst toestemming aan ouders gevraagd.

11.9 Marnix Academie

We werken samen met de Marnix Academie (Lerarenopleiding basisonderwijs) uit Utrecht. Ieder jaar komen er studenten als stagiaires in de verschillende groepen om het vak te leren. Deze studenten worden begeleid door de leerkrachten bij wie ze stage lopen en door de schoolopleiders die hiervoor speciaal zijn opgeleid.

11.10 ROC's

Regelmatig komt er een ROC-stagiaire (klassenassistent en onderwijsassistent) op De Hoeksteen. Zij zijn een half jaar lang twee of meerdere dagen op school aanwezig.

Hoofdstuk 12: Voorschoolse en buitenschoolse opvang

Op basisschool De Hoeksteen regelt Kiekeboe Kinderopvang de voorschoolse en buitenschoolse opvang.

12.1 Voorschoolse opvang

Voorschoolse opvang wordt aangeboden in de reguliere schoolweken op iedere werkdag. Voorschoolse opvang wordt dagelijks vanaf 7.00 uur geboden en vindt plaats op één van de locaties waar voorschoolse opvang wordt geboden. De kinderen kunnen worden gebracht tot 08.00 uur. Kiekeboe zorgt ervoor dat de kinderen veilig naar school gebracht worden. De jongsten worden tot in het klaslokaal gebracht. Indien u gebruik wenst te maken van de voorschoolse opvang, kunt u een e-mail sturen naar:

planning@kiekeboe.info of bel 030 - 6990285.

12.2 Buitenschoolse opvang

Op De Hoeksteen is er de mogelijkheid gebruik te maken van buitenschoolse opvang. De buitenschoolse opvang wordt verzorgd door Kiekeboe. Zij bieden diverse pakketten aan (bijvoorbeeld inclusief of exclusief vakanties). Op de website van Kiekeboe vindt u hier meer informatie over: www.kiekeboe.info.

Als uw kind gebruikmaakt van een andere organisatie voor buitenschoolse opvang, horen we dat graag. Wilt u ons dan laten weten op welke dag uw kind gebruikmaakt van buitenschoolse opvang? Bij afwijking van reguliere schooltijden en/of studiedagen moet u dit zelf regelen met uw organisatie voor buitenschoolse opvang.

Hoofdstuk 13: Klachtenregeling

We willen graag dat u tevreden bent over het onderwijs dat wordt aangeboden, de faciliteiten die worden geboden en de manier waarop met u en uw kinderen wordt omgegaan. Daar wordt voortdurend aan gewerkt. Maar toch kan het voorkomen dat het anders loopt dan verwacht.

Daarom is binnen de Stichting CBO Zeist e.o. de onderstaande klachtenregeling opgesteld, die uiteraard voldoet aan de voorgeschreven wettelijke regels. De regeling geldt voor iedereen die betrokken is bij de school en is bedoeld om ervoor te zorgen dat elke klacht op zorgvuldige wijze wordt behandeld.

In de klachtenregeling wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende soort klachten:

1. Groepsgerelateerde klacht
2. Groepsoverschrijdende klacht
3. School-/directieklacht

Heeft u een groepsgerelateerde of groepsoverschrijdende klacht? U kunt dan het beste na schooltijd de school binnen lopen en de groepsleerkracht of teamleider aanspreken. Ook kunt u uw klacht via het algemene e-mailadres van de school of het e-mailadres van de leerkracht of teamleider mailen. Uw klachtenbrief kunt u ook sturen naar het adres van de school t.a.v. de groepsleerkracht of teamleider.

Heeft u een school- of directieklacht? Mail deze dan aan de directie via het algemene e-mailadres van de school of het e-mailadres van de directeur. Uw klachtenbrief kunt u ook sturen naar het adres van de school t.a.v. de directeur.

1. Groepsgerelateerde klacht

De groepsleerkracht is het beste op de hoogte van groepsgerelateerde zaken. Klachten met betrekking tot de groep waarin uw kind zit, het onderwijs aan uw kind of de leerkracht van uw kind dient u daarom eerst te bespreken met de groepsleerkracht.

Als u en/of de groepsleerkracht zich niet kan vinden in de mogelijke oplossing voor de klacht, wordt er een afspraak gemaakt met de teamleider. Deze zal, als lid van het managementteam, met u en de groepsleerkracht de kwestie opnieuw bespreken en proberen een, voor iedere partij, acceptabele oplossing te vinden. Wanneer deze niet wordt gevonden, wordt de directeur geïnformeerd. Deze gaat na of uw klacht zorgvuldig is behandeld en of aan alle vereisten met betrekking tot de door u aangedragen kwestie is voldaan. Eventueel na hoor en wederhoor zal de directeur u het definitieve standpunt van de school laten weten.

2. Groepsoverschrijdende klacht

Onderwijsgerelateerde klachten, die betrekking hebben op een specifieke bouwgroep, worden in behandeling genomen door de betreffende teamleider. Deze zal, als lid van het managementteam, met u de kwestie bespreken en proberen een, voor iedere partij, acceptabele oplossing te vinden. Wanneer deze niet wordt gevonden, wordt de directeur geïnformeerd. Deze gaat na of uw klacht zorgvuldig is behandeld en of aan alle vereisten met betrekking tot de door u aangedragen kwestie is voldaan. Eventueel na hoor en wederhoor zal de directeur u het definitieve standpunt van de school laten weten.

3. School-/directieklacht

Klachten die betrekking hebben op schoolgerelateerde zaken in brede zin en/of op het managementteam of de directeur, kunt u direct voorleggen aan de directeur.

Andere contactmogelijkheden

In sommige situaties kan het prettig zijn (eerst) uw klacht te delen met een persoon buiten de school. Dan kunt u contact opnemen met de vertrouwenspersoon van de Stichting CBO Zeist e.o. Deze vertrouwenspersoon heeft de taak te onderzoeken of er door bemiddeling een oplossing voor de kwestie gevonden kan worden. Hij vormt de schakel tussen de ouders/verzorgers en de directeur van de school en brengt advies uit aan beide partijen. De vertrouwenspersonen binnen de Stichting CBO Zeist e.o. zijn: Jeanet Crielaard, tel. 06 33141356, e-mail: jcrielaardt@centraalnederland.nl en Hennie Nieuwenhuis, tel. 06 10043132, e-mail: hnieuwenhuis@centraalnederland.nl

De vertrouwenspersoon

- neemt klachten aan;
- adviseert de klager over de beste aanpak;
- bemiddelt;
- helpt om de klacht om te zetten in een formele klacht met een bijbehorend dossier (als advisering en bemiddeling niet helpen);
- doet onderzoek naar de klacht;
- adviseert het bestuur;
- geeft informatie over of begeleidt de klager naar de landelijke klachtencommissie.

Vanwege de open cultuur die wij op school hebben, hopen wij dat we klachten via onze interne klachtenprocedure naar tevredenheid kunnen oplossen. Als na behandeling door de schooldirectie blijkt dat er geen, voor beide partijen, bevredigende oplossing kan worden gevonden, dan kunt u uw klacht voorleggen aan de geschillencommissie. Deze commissie moet ervoor zorgen dat klachten zo goed mogelijk worden beoordeeld. Het doel is dat niet alleen de klager, maar ook de school daar beter van wordt. Als het goed is, lost de school de klachten zelf op en leert ze ervan. In het advies, dat de geschillencommissie uitbrengt, vermeldt zij of ze vindt dat de klacht gegrond is of ongegrond. Verder kan de commissie de directeur adviseren om naar aanleiding van de klacht bepaalde dingen te verbeteren of anders aan te pakken. De geschillencommissie kan zelf geen maatregelen nemen om op school dingen te veranderen. U kunt niet tegen het advies van de geschillencommissie in beroep gaan. De school is aangesloten bij de geschillencommissie bijzonder onderwijs(GCBO). Op de website www.geschillencommissiesbijzonderonderwijs.nl kunt u terecht voor informatie over de (klachten)procedures, de samenstelling van commissies, de wet- en regelgeving en de jurisprudentie. U dient uw klacht in door een ondertekende brief te sturen naar het secretariaat van deze commissie: Postbus 394, 3440 AJ Woerden, info@GCBO.nl, telefoon: 070-3861697.

Bijlage 1: Gedragscode CBO Zeist

Binnen Stichting CBO te Zeist e.o. wordt onderwijs gegeven en worden onderwijsondersteunende taken uitgevoerd door personeel dat in dienst is van de stichting of werkt ten dienste van de stichting. De kinderen die de scholen bezoeken en hun ouders en/of verzorgers verkeren in een min of meer afhankelijke positie van het genoemde personeel. Iedere onderwijsprofessional moet zich daarvan bewust zijn. Een goede relatie tussen personeelsleden, leerlingen en ouders is van belang voor het goed functioneren van de scholen. Met dit doel is de gedragscode ontwikkeld. Deze gedragscode beoogt een klimaat te scheppen van acceptatie, respect en vertrouwen. Dat is voorwaardelijk voor een optimale leer- en werksituatie voor iedereen binnen de school. In 2023 is de gedragscode voor ICT- en internetgebruik aan de code toegevoegd. Zie 2.09a voor medewerkers en 2.09b voor leerlingen.

De afspraken in dit document gelden voor alle onderwijsprofessionals (inclusief stagiaires, studenten, tijdelijk en ingehuurd personeel), alle ouders/verzorgers en alle leerlingen op alle locaties van CBO Zeist en voor alle devices waarmee het werk of opdrachten worden uitgevoerd.

Op basis van de kernwaarden vertrouwen, respect, positief, betrokken en samen formuleren we samen onze:

Tien gouden gedragsregels

- 1 Iedereen houdt rekening met de gelijkheid van rechten en fundamentele vrijheden van anderen. We maken geen onderscheid tussen mensen; we sluiten niemand uit; we discrimineren niet.
- 2 We uiten geen racistische opvattingen.
- 3 We spreken niemand aan op uiterlijk of seksuele geaardheid.
- 4 We vallen elkaar niet fysiek of psychisch lastig, bedreigen elkaar niet, vallen elkaar niet aan en negeren elkaar niet.
- 5 Een ieder gaat behoedzaam om met de eigendommen van de ander en van de school en draagt er mede zorg voor.
- 6 Iedereen respecteert de mening van de ander en dringt zijn mening niet op.
- 7 Iedereen respecteert de persoonlijke levenssfeer van de ander.
- 8 Niemand geeft elkaar seksueel getinte aandacht.
- 9 De volwassenen/leidinggevenden zijn zich bewust van hun macht over kinderen/medewerkers en gaan hier zorgvuldig mee om.
- 10 Iedereen houdt zich aan deze gedragsregels en ziet erop toe dat anderen dat ook doen.

Doel van deze gedragscode

Het doel van deze gedragscode is:

- duidelijk zijn over wat er van elkaar mogen verwachten binnen de stichting;
- duidelijk zijn over wat we niet tolereren in het gedrag van alle betrokkenen bij de stichting.
- een preventieve werking tegen ongewenst gedrag

De vastgestelde gedragscode maakt het mogelijk:

- dat we elkaar kunnen aanspreken op de naleving van de afspraken;
- dat we iedereen kunnen uitleggen hoe het personeel omgaat met de aan hen toevertrouwde kinderen;
- dat per school verdere gedragsregels kunnen worden opgesteld die op deze gedragscode zijn gebaseerd;
- dat bij overtreding van de gedragscode passende maatregelen kunnen worden genomen.

Er zijn binnen CBO en op onze scholen specifieke protocollen geformuleerd waarin staat hoe te handelen, wanneer de veiligheid van leerlingen, ouders en medewerkers in het geding is. In deze code verwijzen we naar die specifieke protocollen.

Het schoolklimaat

De school schept een klimaat waarin kinderen, leraren en ouders zich veilig voelen. Daarom:

- gaan we uit van vertrouwen in elkaar;
- toont iedereen respect voor de ander;
- is er ruimte om verschillend te zijn;
- benaderen we elkaar positief en helpen we elkaar een positief zelfbeeld te ontwikkelen;
- stimuleren we samenwerken, zelfredzaamheid en weerbaarheid (kanjertraining)

Binnen een veilig schoolklimaat worden de volgende gedragingen niet getolereerd:

- grappen met een seksueel getinte, voor de ander vernederende of intimiderende strekking;
- seksueel getinte, vernederende toespelingen of insinuaties (direct of indirect bedoeld);
- aanrakingen die door de ander als ongewenst of intimiderend worden ervaren;
- het verspreiden of ophangen van door de ander als seksueel intimiderend ervaren affiches, tijdschriften en dergelijke.
- verspreiden van roddels, onwaarheden, insinuaties, vernederingen of sexueel getinte opmerkingen of foto's via de sociale media

In de loop der tijd zijn er afspraken en richtlijnen geformuleerd die uitwerkingen zijn van de basisregels, vaak ontwikkeld in tijden dat er ergens in het land incidenten aan het licht kwamen. Onderstaand uitwerkingen die gelden voor alle betrokkenen binnen CBO Zeist.

Knuffelen en op schoot nemen

In de groepen 1 tot en met 4 zijn deze contacten mogelijk, zij het dat hierbij de wensen van kinderen en ouders moeten worden gerespecteerd. In de hogere groepen worden deze contacten niet meer toegestaan. Het troosten, feliciteren, e.d. van kinderen mag overigens wel een spontaan gebeuren blijven.

Eén-op-één situaties

Wanneer kinderen langer dan een kwartier op school nablijven worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld. Kinderen worden niet alleen bij een leerkracht thuis uitgenodigd. Wanneer een groepje kinderen de leerkracht bezoekt, gebeurt dit alleen met instemming van de ouders.

Aan- en uitkleden

In de groepen 1 tot en met 4 kunnen de kinderen, indien nodig, geholpen worden met aan- en uitkleden. Toch kan het nodig zijn dat er ook in de hogere groepen hulp nodig is. Is er sprake van een handicap, dan zal over het aan- en uitkleden een afspraak worden gemaakt met de ouders. In alle andere situaties, bijvoorbeeld bij onwel worden of bij verwondingen, wordt aan de leerling de vraag gesteld of de volwassene moet helpen. Bij noodsituaties is een volwassene verplicht direct te handelen. De ouders worden hiervan achteraf in kennis gesteld.

Bij gymnastieklessen vanaf groep 5 kleden jongens, meisjes en leerkrachten zich gescheiden, in aparte ruimtes om. Het is volwassenen niet toegestaan om zonder duidelijke reden en zonder kloppen en een korte wachttijd de kleedruimte van kinderen binnen te gaan. In alle gevallen is de volwassene daarbij gekleed. Tijdens buitenschoolse activiteiten (sporttoernooi, schoolkamp, e.d.) gelden dezelfde gedragsregels als in de schoolsituatie.

Tijdens een schoolkamp bestaat de leiding bij voorkeur uit mannen en vrouwen. Jongens en meisjes slapen in gescheiden, afzonderlijke ruimten.

Seksueel misbruik

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik (of sterke vermoedens daarvan) van een leerling door een bij de school betrokken volwassene neemt de schooldirecteur direct contact op met de directeur bestuurder en treedt de wettelijk voorgeschreven **meldcode** in werking. De directeur bestuurder schorst de (mogelijke) dader en neemt contact op met de politie voor het instellen van een onderzoek en

zonodig voor het vervolgen van de dader.

Wanneer seksueel misbruik wordt vermoed van een leerling door iemand van buiten de school worden de schoolarts en de vertrouwensarts geraadpleegd voor de te nemen maatregelen.

Pesten

Pesten is iets anders dan plagen of een keer iemand dwarszitten. Pesten is het stelselmatig lichamelijk of geestelijk kleineren en intimideren van een ander. Voorkomen is altijd beter dan genezen. Daarom wordt er blijvend gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat binnen de school en binnen de groep, zodat een ieder zich veilig en geborgen voelt. Bij de preventie hoort ook het toezicht van leerkrachten op het plein vóór schooltijd, tijdens de pauze en na schooltijd. De leerkracht draagt bovendien zorg voor een positieve groepsvorming. Alle scholen van CBO Zeist zijn Kanjerschool. Doel van de kanjerlessen is o.a. pestgedrag te voorkomen. Daarnaast beschikken alle scholen over hun eigen gedragsprotocol/pestprotocol waarin pestgedrag gereguleerd wordt. Ook het toezicht buiten voor- en na schooltijd en tijdens de pauzes is door iedere school geprotocolleerd.

Als gesignaleerd wordt dat pestgedrag voorkomt, neemt de leerkracht stelling: ondubbelzinnig maakt de leerkracht duidelijk dat pestgedrag wordt afgekeurd.

Wanneer het pestgedrag, ondanks interventies, niet ophoudt zijn sancties onvermijdelijk

Agressie en geweld

Binnen de schoolgemeenschap moet er alles aan worden gedaan om lichamelijk en verbaal geweld te voorkomen. Onder verbaal geweld wordt onder andere vloeken, verwensingen en bedreigingen verstaan. Wanneer zich lichamelijk of verbaal geweld voordoet, wordt dit niet getolereerd en worden daartegen stappen ondernomen. Dat kan zijn in de vorm van extra ondersteuning om het gedrag te reguleren. Dat kan ook zijn in de vorm van sancties als schorsing en verwijdering.

Relatie leerkracht – leerling

De leerkracht houdt zich verre van agressie en geweld in de relatie tot de leerlingen. Er wordt geen geweld gebruikt als strafmaatregel. Overtreedt een leerkracht deze regel door een emotionele reactie, dan meldt hij/zij dit onmiddellijk bij de schooldirecteur en wordt er contact opgenomen met de ouders, liefst vóórdat de leerling zelf met de ervaring thuiskomt. De leerkracht meldt wat er is gebeurd, legt zijn/haar reactie uit en biedt excuses aan. Wanneer de ouders hiermee geen genoegen nemen arrangeert de schooldirecteur een gesprek met ouders en betrokken leerkracht. Hiervan wordt een schriftelijk verslag gemaakt dat aan de ouders en leerkracht ter hand wordt gesteld. Dit verslag wordt opgenomen in het betreffende dossier. Indien dit de lucht niet klaart, wordt het dossier overgeheveld naar de directeur bestuurder. In het uiterste geval zal de directeur-bestuurder de ouders doorverwijzen naar de landelijke geschillencommissie GCBO.

Relatie ouders - leerkracht en leerling - leerkracht

Uitgangspunt is, dat de veiligheid in school voor leerlingen en personeel moet zijn gewaarborgd.

Bij verbaal geweld van ouders naar een leerkracht zal de schooldirecteur als eerstverantwoordelijke de ouders op hun gedrag aanspreken en zo nodig een gesprek arrangeren. Van het incident wordt een schriftelijke aantekening gemaakt door schooldirecteur en betrokken leerkracht. Als over een incident een gesprek heeft plaatsgevonden tussen schooldirecteur, leerkracht en ouder(s) wordt daarvan een schriftelijk verslag gemaakt, ondertekend door beide partijen. Bij een volgend gesprek tussen betrokken leerkracht en ouders is de schooldirecteur (zo nodig) aanwezig. Herhaalt het verbale geweld zich, dan zal de ouders verteld worden dat zij een te grote inbreuk maken op de veiligheid binnen de school en wordt hen gevraagd een andere school te zoeken. Heeft dit geen resultaat dan zal aan het bestuur worden gevraagd de ouders, dan wel de ouders en kind(eren) te schorsen of te verwijderen. Zie ook: **7.07 Schorsing en verwijdering**

Bij lichamelijk geweld van een ouder, dan wel het dreigen daarmee, stelt de schooldirecteur direct de directeur bestuurder op de hoogte. In overleg zal worden besloten of aangifte bij de politie zal worden gedaan. Natuurlijk is het slachtoffer vrij om te beslissen of geweldpleging wordt gemeld bij de politie. De betreffende ouder zal schriftelijk te kennen worden gegeven dat de toegang wordt ontzegd tot het moment waarop de directeur bestuurder een beslissing heeft genomen over de uiteindelijke maatregel. Deze maatregel (tijdelijke of definitieve verwijdering van de ouder van school) wordt schriftelijk en met redenen omkleed aan de ouders meegedeeld.

Relatie leerling – leerling

Binnen elke school worden gedragsregels opgesteld voor de leerlingen onderling. Bij gebruik van agressie en geweld zijn sancties onvermijdelijk.

Discriminatie en racisme

Discriminatie en racisme beginnen met het beoordelen van een ander op uiterlijke en culturele kenmerken. Scheldwoorden, in kwaadheid geuit, vormen soms de opstap naar discriminerende en racistische opmerkingen. Binnen de schoolgemeenschap (ouders, leerlingen en personeel) wordt daarom direct opgetreden als dergelijke scheldwoorden en opmerkingen worden gebruikt. Van alle betrokkenen bij de scholen van CBO Zeist wordt het volgende verwacht:

- dat zij artikel 1 van de Grondwet in acht nemen;
- dat zij elkaar gelijkwaardig behandelen op basis van wederzijds respect;
- dat zij geen discriminerende of racistische taal in of rond de school bezigen;
- dat zij ervoor zorgen dat er geen discriminerend of racistische teksten of afbeeldingen in school aanwezig zijn.

De procedure bij gesignaleerde discriminerende of racistische uitingen van leerlingen is gelijk aan de procedure bij pestgedrag. Wanneer die uitingen waargenomen zijn bij volwassenen wordt dit gemeld bij de schooldirecteur. Deze heeft een gesprek met betrokkenen en legt dit gesprek schriftelijk vast. Bij herhaling zal de directie sanctiemaatregelen van het bestuur vragen (waarschuwing, schorsing, verwijdering, ontslag). Sancties die uitsluitend door de school aan leerlingen kunnen worden opgelegd zijn:

- a. een waarschuwing
- b. uitvoeren van een werkopdracht
- c. verwijdering uit de groep voor een korte tijd,
- d. verwijdering uit een bepaalde les

Wanneer deze lichte sancties geen effect hebben, worden de ouders op school gevraagd om verdere maatregelen te bespreken. In dat geval kunnen schorsing en/of verwijdering als maatregelen aan de orde komen. Deze maatregelen zijn in het protocol 'schorsing en verwijdering' beschreven.

Inachtneming van de privacy

Gegevens over de thuissituatie, geloofsovertuiging, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties, uitslagen van onderzoeken/toetsen/testen en contactgegevens worden als privacygegevens beschouwd. Persoonsgegevens worden altijd met uiterste zorgvuldigheid verwerkt en alleen met toestemming gedeeld.

De privacywetgeving verplicht elk individu om zorgvuldig met persoonsgegevens om te gaan. Een onderdeel van de wettelijke verplichting is dat CBO Zeist schriftelijk afspraken maakt met leveranciers van (online)applicaties, waarbij persoonsgegevens worden verwerkt (denk hierbij aan inloggegevens, wachtwoorden en het opslaan van gemaakt werk).

CBO Zeist heeft een externe onafhankelijke functionaris voor gegevensbescherming (FG) aangesteld. Deze bewaakt of intern de gedragsregels die horen bij het verwerken van persoonsgegevens worden nageleefd en

adviseert op welke wijze dit zo goed mogelijk kan en beoordeeld of deze nog actueel zijn.

Daarnaast functioneert binnen CBO Zeist een AVG-team met het doel de privacy van alle betrokkenen bij CBO Zeist op alle mogelijke manieren zo goed mogelijk te beschermen. Een door CBO Zeist aangesteld privacy-officer coördineert dit AVG -team. De FG adviseert het AVG-team

Om misbruik van deze gegevens te voorkomen zijn de volgende afspraken gemaakt:

- iedereen binnen de Stichting respecteert het recht om privé gegevens niet beschikbaar te stellen aan school of hulpverlenende instanties.
- in formele en informele sfeer wordt de privacy van alle betrokkenen binnen de Stichting gerespecteerd. Privacygevoelige gegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant zijn bij de uitoefening van het werk.
- persoonsgegevens die door een ouder, kind of collega in strikt vertrouwen worden bekendgemaakt, worden niet doorgegeven aan anderen.
- privacy gevoelige gegevens die van belang zijn voor de begeleiding van een leerling worden alleen met medeweten van de ouders bewaard in het leerlingdossier.
- uitslagen van onderzoeken en tests van de leerlingen, van school of van hulpverlenende instanties, kunnen alleen worden ingezien door de ouders, de groepsleerkracht, intern begeleider, remedial teacher en de directie.
- uitslagen van onderzoeken en tests van de leerlingen, van school of van hulpverlenende instanties, worden alleen met toestemming van de ouders doorgegeven aan derden en uitsluitend als het voor de verdere begeleiding van de leerling van belang is.
- leerlinggegevens worden niet besproken in het bijzijn van of met niet-betrokkenen (bijvoorbeeld andere ouders).
- indien geheimhouding van privacy gevoelige gegevens de opvang en begeleiding van een kind ernstig belemmert, bijvoorbeeld bij (seksuele) mishandeling, worden alleen de relevante gegevens doorgegeven aan direct betrokkenen en bevoegde instanties. Dit waar mogelijk na bespreking met het betrokken kind
- Om op een veilige, verantwoorde en werkbare manier met gegevens om te gaan heeft CBO Zeist afspraken gemaakt over:
  - de verwerking en verspreiding van vertrouwelijke- en persoonsgegevens. Er worden niet meer gegevens verwerkt dan noodzakelijk om het doel te bereiken
  - de uitwisseling van gegevens, waarbij aan de ontvanger wordt aangegeven wat de ontvanger wel of niet mag doen met de gegevens
  - opslag en verspreiding van gegevens, waarbij alleen gebruikgemaakt wordt van door CBO Zeist goedgekeurde bedrijfsmiddelen.
- Met de medewerkers van CBO Zeist en/of externe medewerkers, die uit hoofde van hun functie toegang hebben tot de digitale informatiesystemen en hiermee tot bv. leerling -of personeelsdossiers, vertrouwelijke enquêtegegevens, zorgdossiers et cetera is afgesproken dat zij zorgvuldig omgaan met de functioneel aan hen beschikbaar gestelde informatie. Dat zij de privacywetgeving hanteren en op geen enkele wijze informatie, waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze vertrouwelijk of privacygevoelig is, zonder toestemming van betrokkene of leidinggevende te gebruiken en/of naar buiten te brengen.

In de situatie waarbij ouders gescheiden zijn, wordt op verzoek ook informatie verstrekt aan de ouder die niet de dagelijkse zorg over de leerling heeft, echter pas nadat de eerst verantwoordelijke ouder daarvan op de hoogte is gebracht. Deze informatie wordt niet verstrekt als er zwaarwegende belangen van het kind zijn die zich daartegen verzetten. Dit moet blijken uit aangevoerde feiten en omstandigheden.

Alle vormen van kleding zijn toegestaan. We gaan uit van het gezonde verstand en verantwoordelijkheidsgevoel van onze medewerkers. We hanteren wel de volgende randvoorwaarden:

- Kleding die door een bepaalde godsdienst, levensovertuiging, e.d. worden voorgeschreven, worden niet toegestaan als het aantoonbaar de onderlinge communicatie belemmert of indien de identiteit van de persoon moeilijk of niet vastgesteld kan worden.
- Kleding die door de omgeving als aanstootgevend wordt ervaren, geassocieerd wordt met extreme opvattingen, oproepen tot ongewenst gedrag en het de orde en rust binnen de school aantast, behoudt de school het recht om dergelijke kleding te beperken.
- Het dragen van kleding accessoires mag de veiligheid op school niet aantoonbaar belemmeren. Dit geldt o.a. voor sieraden tijdens de lessen bewegingsonderwijs

Bij problemen rond de handhaving van de kledingvoorschriften gaat men eerst in overleg. Als het niet lukt om een oplossing te vinden, kan een leerling na overleg met de algemeen directeur voor een bepaalde periode geschorst worden. Een school kan eventueel advies opvragen bij de Commissie Gelijke Behandeling of de Klachtencommissie inschakelen.

Disciplinaire maatregelen

Bij het handelen in strijd met deze gedragscode of de algemeen geldende wettelijke regels, kan het bestuur van CBO Zeist, afhankelijk van de aard en de ernst van de overtreding, disciplinaire maatregelen treffen. Hieronder vallen o.a. een waarschuwing/berisping, schadevergoeding, aangifte bij de politie, overplaatsing, schorsing en/of beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Medewerkers die zich niet aan deze gedragscode houden, worden zo spoedig mogelijk door de leidinggevende op hun gedrag aangesproken. Zij krijgen daarbij inzage in de over hen vastgelegde gegevens en hebben de gelegenheid te reageren op het geconstateerde. Medewerker en leidinggevende maken dan afspraken voor de toekomst en bepalen de mogelijke maatregelen bij overtreding daarvan. Deze afspraken kunnen strenger zijn dan het in deze gedragscode bepaalde.

Er worden geen disciplinaire maatregelen getroffen zonder dat de medewerker gelegenheid heeft gekregen zijn zienswijze naar voren te brengen.

Bezwaar en beroep

Als de medewerker het niet eens is met de (voorgenomen) disciplinaire maatregel, dan kan daar in een aantal gevallen bezwaar en/of beroep tegen worden ingesteld. Dit is meestal geregeld in de arbeidsovereenkomst, regels rondom personeelszaken en/of de van toepassing zijnde CAO.

Bijlage 2: Warmteprotocol

Kinderen zijn een risicogroep

Kinderen zijn kwetsbaar voor hitte. Het lichaam van kinderen reageert anders dan het lichaam van volwassenen, waardoor zij meer kans op gezondheidsklachten hebben. Kinderen hebben relatief meer huidoppervlak, verdampen sneller vocht en drogen sneller uit. Daarnaast zijn jonge kinderen minder in staat om zelf preventieve maatregelen te nemen, zoals extra drinken, rustige spelletjes doen of de schaduw opzoeken.

De binnentemperatuur

De ideale binnentemperatuur ligt tussen 18 en 22 graden Celsius. In de zomer mag de temperatuur tot ongeveer 26 graden Celsius stijgen, maar liever niet hoger. Bij hogere temperaturen vermindert de behaaglijkheid en nemen ook de prestaties van kinderen af.

Is er een maximaal toegestane binnentemperatuur?

Er zijn geen regels over een maximale binnentemperatuur. Dit heeft te maken met een combinatie van luchtvochtigheid en hoge temperaturen. In de Onderwijswetgeving, Arbowet en daarop gebaseerde regelgeving staan daarom geen vastgestelde normen voor de temperatuur in lokalen. Er staat dat er sprake moet zijn van een behaaglijke temperatuur om het werk te kunnen doen. Het klimaat mag niet tot schade van de gezondheid leiden.

Gevolgen van hitte voor de gezondheid

De klachten die bij hitte hoofdzakelijk optreden zijn:

- vermoeidheid;
- concentratieproblemen;
- benauwdheid;
- hoofdpijn.

In ernstige situaties kan het lichaam uitdrogen en oververhit raken door verlies van vocht en een stijgende lichaamstemperatuur. Symptomen hiervan zijn:

- minder naar de wc gaan;
- verminderde lichamelijke activiteit, lusteloosheid of slaperigheid;
- snelle pols;
- droge mond;
- duizeligheid, misselijkheid of spierkrampen;
- overvloedig zweten;
- bewusteloosheid.

Doel van het protocol

Het doel van het warmteprotocol is om de gezondheidsrisico's door aanhoudende warmte bij kinderen en personeel te voorkomen en/of verminderen.

Werkwijze

Het managementteam houdt gedurende het schooljaar de weersvoorspellingen goed in de gaten. Bij een dagtemperatuur van 27 graden Celsius of hoger voert de school onderstaande afspraken en activiteiten uit:

- Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten buiten.
- Kinderen mogen de hele dag door water drinken.
- Kinderen mogen niet te lang in de zon spelen.
- Er wordt niet buiten gespeeld tussen 12.00 en 14.30 uur.
- Er wordt verkoeling gezocht met waterspelletjes e.d.

Bijlage 3: Adreslijst

CBS De Hoeksteen

Jagerlaan 17
3701 XG Zeist
Tel: 030 6914512
E-mail: info@hs.cbozeist.nl
Website: www.cbsdehoeksteenzeist.nl

Kiekeboe Kinderopvang

Postadres:
Kiekeboe Kinderopvang
Postbus 774
3700 AT Zeist
Bezoekadres:
Jan Scheplaan 15
3705 LJ Zeist
Tel: 030 6990285
E-mail: info@kiekeboe.info
Website: www.kiekeboe.info

Algemene directie Stichting CBO Zeist e.o.

De heer Paul-Dirk van Buuren
E-mail: pauldirkvanbuuren@cbozeist.nl
Laan van Vollenhove 3045
3706 AL Zeist
Tel: 030 6994259
Website: www.cbozeist.nl

Vertrouwenspersoon

Marianne van Harten
Tel: 030 6914512
e-mail: mariannevanharten@hs.cbozeist.nl
Extern:
Jeanet Crielaard
Tel. 06 33141356
e-mail: jcrielaard@centraalnederland.nl
Hennie Nieuwenhuis
Tel. 06 10043132,
e-mail: hnieuwenhuis@centraalnederland.nl

Kanjercoördinator

Arthur Verbeek
Tel: 030 6914512
e-mail: arthurverbeek@hs.cbozeist.nl